

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **bezpieczeństwo narodowe**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie

Data przeprowadzenia wizytacji: **12-13.02.2021**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	16
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	20
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	24
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	26
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	28
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	30
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	33
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	34
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	35
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Andrzej Urban - członek PKA;

członkowie:

1. dr hab. Marcin Jurgilewicz – ekspert PKA;
2. dr hab. Krzysztof Ligęza – ekspert PKA;
3. Jakub Bator – ekspert PKA reprezentujący studentów;
4. Grażyna Dębicka-Ozorkiewicz – ekspert PKA reprezentujący pracodawców;
5. Adam Gajek – sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim realizowanym w Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. Poprzednia ocena programowa na kierunku odbyła się w roku akademickim 2014/2015, w jej rezultacie w Uchwale Nr 331/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 maja 2015 r. wydało ocenę pozytywną.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji.

Ocena została przeprowadzona w sposób zdalny, w jej trakcie wszystkie zajęcia prowadzone przez Uczelnię odbywały się w trybie kształcenia na odległość. Wszystkie spotkania odbyły się zgodnie z procedurami przy udziale wszystkich członków zespołu oceniającego.

Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami samorządu studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, zidentyfikowano dobre praktyki, sformułowano rekomendacje, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	bezpieczeństwo narodowe	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I oraz II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	studia I i II stopnia: nauki o bezpieczeństwie (90% punktów ECTS); nauki o polityce i administracji (10%).	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	studia I stopnia: 180 ECTS/ 6 semestrów; studia II stopnia: 120 ECTS/ 4 semestrów.	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	studia I stopnia: 160 h/4 tygodnie/ 4 ECTS; studia II stopnia: brak praktyk.	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	studia I stopnia: bezpieczeństwo informacyjne; ochrona ludności i infrastruktury; zarządzanie kryzysowe. studia II stopnia: analiza danych w bezpieczeństwie; bezpieczeństwo euroatlantyckie; zarządzanie systemami reagowania kryzysowego.	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	studia I stopnia: licencjata; studia II stopnia: magister.	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	studia I stopnia: 197 studentów; studia II stopnia: 95 studentów.	studia I stopnia: 70 studentów; studia II stopnia: 45 studentów.
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	studia I stopnia: 2304 h; studia II stopnia: 1664 h.	studia I stopnia: 1438 h; studia II stopnia: 1050 h.

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	studia I stopnia: 92 ECTS; studia II stopnia: 61 ECTS.	studia I stopnia: 92 ECTS; studia II stopnia: 61 ECTS.
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	studia I stopnia: 163 ECTS; studia II stopnia: 108 ECTS.	studia I stopnia: 163 ECTS; studia II stopnia: 108 ECTS.
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	studia I stopnia: 58 ECTS; studia II stopnia: 40 ECTS.	studia I stopnia: 58 ECTS; studia II stopnia: 40 ECTS.

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kształcenie studentów w WAT na kierunku bezpieczeństwo narodowe prowadzone jest na studiach pierwszego stopnia od roku akademickiego 2009/2010, natomiast na studiach drugiego stopnia od roku akademickiego 2012/2013. Do końca roku akademickiego 2018/2019 kierunek prowadzony był na Wydziale Cybernetyki, jako jeden z dwóch nietechnicznych kierunków realizowanych na tymże Wydziale. Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe, na studiach pierwszego i drugiego stopnia, na profilu ogólnoakademickim, jest zbieżna ze strategią Uczelni, zakłada przygotowanie absolwentów wyposażonych w kompetencje odpowiadające zapotrzebowaniu na wiedzę i praktyczne przygotowanie w zakresie szeroko pojmowanego bezpieczeństwa oraz reagowania na pojawiające się sytuacje kryzysowe o zróżnicowanym charakterze. Przyjęta koncepcja oraz cele kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe, w pełni wpisuje się w misję WAT.

Aktualnie kierunek bezpieczeństwo narodowe na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim został przyporządkowany do dziedziny nauk społecznych, wiodącą dyscypliną naukową są nauki o bezpieczeństwie, które stanowią 90% wszystkich możliwych do uzyskania punktów ECTS, zaś pozostałe dyscypliny naukowe to nauki o polityce i administracji (10%).

Zgodnie z dokumentami strategicznymi WAT, kształcenie na kierunku bezpieczeństwo narodowe jest nierozdzielnie powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi, w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie oraz nauki o polityce i administracji. Zastosowane podejście pozwala na podtrzymanie jedności i spójności w zakresie prowadzonych badań naukowych oraz procesu kształcenia. Badania naukowe prowadzone w Uczelni, skupiają się wokół kilku obszarów, które jednocześnie znajdują swoje odzwierciedlenie w dydaktyce; są to m.in.: teoretyczny wymiar bezpieczeństwa, współczesne zagrożenia - ich identyfikacja i ocena w skali globalnej, regionalnej i lokalnej, zarządzanie kryzysowe, współdziałanie organów administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych. Rezultaty realizowanych prac badawczych np. polityka bezpieczeństwa i siły zbrojne państw sąsiadujących z Rzeczpospolitą Polską, doskonalenie działania podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny w sytuacjach szczególnych zagrożeń, stanowią uzupełnienie do treści realizowanych na zajęciach kierunkowych. Kierunek ułatwia w tym kontekście tworzenie

innowacyjnych zespołów naukowych oraz powiązań badawczych w Polsce i na świecie oraz zakłada efektywne i wielowymiarowe współdziałanie z otoczeniem WAT.

Program studiów prowadzonego na WAT kierunku bezpieczeństwo narodowe jest wyrazem interdyscyplinarnego podejścia do problematyki bezpieczeństwa. Profil studiów ma charakter ogólnoakademicki. Jego głównym celem jest przygotowanie studenta do pracy w organizacjach, instytucjach i służbach zajmujących się szeroko pojętym bezpieczeństwem, obejmującym aspekty tak wewnętrzne, narodowe jak i międzynarodowe. Zapewnia on absolwentom nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu nauk politycznych i stosunków międzynarodowych, co ma istotne znaczenie w kontekście dynamiki współczesnych zagrożeń dla bezpieczeństwa. Uzyskane przez absolwentów umiejętności, dzięki połączeniu aspektów teoretycznych i praktycznych, zapewniają wielowymiarowe przygotowanie do pełnionych obowiązków w ramach pracy zawodowej. Ważnym aspektem realizacji studiów jest propozycja uczestnictwa studentów w Legii Akademickiej. Dzięki zdobyciu wiedzy z zakresu funkcjonowania podmiotów podsystemu obronnego i ochronnego oraz funkcjonowania sektora publicznego absolwent kierunku stanowić ma personel administracji rządowej i samorządowej z ukierunkowaniem na jednostki organizacyjne służb państwowych i samorządowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa. Kierunek jest zorientowany na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Partnerzy zewnętrzni stanowią istotny podmiot biorący udział w przygotowaniu, opiniowaniu i realizacji programu studiów. Współpraca ma charakter zarówno sformalizowany, jak i nieformalny, obejmujący spotkania i dyskusje podczas wizyt w instytucjach, na targach, konferencjach oraz uroczystościach uczelnianych. Wzajemna wymiana opinii i sugestii ma miejsce również podczas realizowanych szkoleń i kursów. Ścisła współpraca Władz Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi organizowana jest również na płaszczyźnie stowarzyszeń skupiających środowiska zawodowe związane z szeroko rozumianym bezpieczeństwem. Istotnym źródłem inspiracji do zmian programów kształcenia są spostrzeżenia, uwagi i sugestie pracowników szeregu instytucji, w których studenci odbywają praktyki studenckie i/lub są zatrudnieni. Program studiów przygotowano na bazie ewaluacji, analiz oraz zaangażowania interesariuszy zewnętrznych (służby realizujące zadania z zakresu bezpieczeństwa narodowego, uczelnie wyższe, przedsiębiorstwa państwowe i prywatne,) i wewnętrznych (samorząd studencki), do których zwrócono się o opinie przy tworzeniu programu, i których uwagi brano pod uwagę przy tworzeniu koncepcji i programu studiów. Jako przykład efektywności współpracy z otoczeniem zewnętrznym można podać fakt powołania nowych specjalności: bezpieczeństwo zasobów informacyjnych na studiach pierwszego stopnia i analiza danych w bezpieczeństwie na studiach II stopnia, na którą zapotrzebowanie zgłosili interesariusze zewnętrzni.

Proces tworzenia koncepcji kształcenia, opracowywania i doskonalenia oferty edukacyjnej oraz prowadzenia działań w kierunku zapewnienia jakości kształcenia koordynują nauczyciele akademicy Uczelni, wykorzystując posiadaną wiedzę teoretyczną oraz doświadczenie. W opracowaniu celów oraz w ewaluacji koncepcji kształcenia i programu studiów istotną rolę odgrywają również dane pochodzące z systemu monitorowania losów absolwentów. Na Wydziale został powołany Konwent Interesariuszy Zewnętrznych Wydziału, którego zadaniem jest prowadzenie konsultacji, opiniowanie i składanie propozycji w sprawach związanych z organizacją i przebiegiem praktyk zawodowych oraz doskonaleniem programów studiów pod kątem ich przydatności w odniesieniu do działalności operacyjnej przyszłych pracodawców. Ponadto, w ramach Rady Dyscypliny Naukowej Nauki o Bezpieczeństwie powołana została komisja ds. kształcenia, do zadań której należy m.in. opiniowanie programów kształcenia podporządkowanych do dyscypliny nauki o bezpieczeństwie. W okresie od

2015 r. odnotować należy dwie korekty programów studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe, które były wynikiem zmieniających się uwarunkowań oraz zapotrzebowania rynku pracy, wniosków z praktyki nauczania, sugestii studentów i absolwentów, a także konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi. Uczelnia dokonała analizy zapotrzebowania na specjalistów w oparciu o dane krajowe, przygotowane przez ekspertów z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Zarówno efekty jak i cała koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe podporządkowana jest głównemu celowi, jakim jest wyposażenie absolwentów w wiedzę i umiejętności oraz kompetencje z dziedziny nauk społecznych, w szczególności nauk o bezpieczeństwie, w stopniu, który pozwala na podejmowanie pracy na różnych stanowiskach i szczeblach zarządzania oraz organizowania życia społecznego w rozległym sektorze bezpieczeństwa państwa. Kluczowe efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia związane są ze znajomością teorii bezpieczeństwa jako fundamentu dyscypliny oraz odzwierciedlają ogólnoakademicki profil studiów (np. K_W02; K_W04; K_W09; K_U02; K_U03). Ponadto, dużą wagę przywiązuje się do kształtowania aktywnych i odpowiedzialnych postaw (np. K_U06; K_U09; K_K02; K_K03). Na studiach drugiego stopnia przekazywana jest bardziej specjalistyczna wiedza (np. K_W02; K_W10; K_U02). Ponadto, studenci poszerzają wiedzę i umiejętności z zakresu prowadzenia badań naukowych (np. K_W03; K_W06; K_U06; K_U07). Istotną rolę odgrywają także efekty uczenia się, ukierunkowane na kreowanie otwartych i odpowiedzialnych postaw w życiu zawodowym i społecznym (np. K_U03; K_K02; K_K05).

Efekty uczenia się zostały opisane zgodnie z charakterystykami II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6 i 7 w sposób właściwy dla profilu ogólnoakademickiego. Efekty z zakresu wiedzy i umiejętności są właściwe dla zdobyczy nauki i praktyki z zakresu bezpieczeństwa, a kompetencje społeczne przydatne w szeroko pojętej sferze bezpieczeństwa. Wątpliwości budzi zastosowanie w opisie kilku efektów pojęcie *podstawowe* (np. K_W01, K_W02, K_W08, K_W09, K_W10), zgodnie z uniwersalnymi charakterystykami dla pierwszego stopnia student opis efektów powinien zakładać uzyskanie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji w *zaawansowanym stopniu*. Zespół oceniający rekomenduje, aby treść efektów uczenia się w przyszłej modyfikacji zawierała wyraźniejsze odniesienie do zaawansowanego stopnia opanowania wiedzy, faktów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa, a nie podstawowej i uporządkowanej wiedzy z tego zakresu.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Zarówno efekty uczenia się jak i cała koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe podporządkowana jest głównemu celowi, jakim jest wyposażenie absolwentów w wiedzę i umiejętności oraz kompetencje z dziedziny nauk społecznych, w szczególności nauk o bezpieczeństwie, w stopniu, który pozwala na podejmowanie pracy na różnych stanowiskach i szczeblach zarządzania oraz organizowania życia społecznego w rozległym sektorze bezpieczeństwa państwa. Program studiów łączy treści ogólne, teoretyczne, z treściami specjalizacyjnymi pozwalającymi wyposażyć absolwentów w umiejętności wpisujące się w oczekiwania rynku pracy.

Zakładane dla kierunku efekty uczenia się określają zakres wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i zawodowych, które student nabywa w toku studiów i których nabycie zapewnia kompetencje badawcze, kompetencje komunikowania się w języku obcym, co najmniej na poziomie B/B2+ (według kryteriów biegłości językowej Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy), kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej oraz dalszej edukacji.

Uwzględniając cele strategiczne zakłada się osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych skorelowanych z realizacją ustawowych zadań organów administracji publicznej odpowiedzialnych za zapewnianie bezpieczeństwa w państwie. Efekty uczenia się określone dla ocenianego kierunku i grup zajęć uwzględnionych w programie studiów są jasne i zrozumiałe sformułowane. W programie kształcenia określono również metody weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Szczegółowe zasady weryfikacji efektów uczenia się uszczegółowiono w sylabusach, podobnie jak zależności pomiędzy kierunkowymi efektami i efektami uczenia się określonymi dla poszczególnych grup zajęć. Zapewnia to realną możliwość osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się określonych dla ocenianego kierunku, a także możliwość sprawdzenia stopnia ich osiągnięcia przez studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe, wpisuje się w strategię rozwoju Uczelni i jest zgodna z jej misją, formułowaną jako wszechstronne przygotowanie studentów do skutecznego konkurowania na lokalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy poprzez realizowanie wysokiej jakości kształcenia, odpowiadającej wyzwaniom współczesności.

Efekty uczenia się dla kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe są spójne z efektami z 6. i 7. poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Zakładane dla kierunku efekty uczenia się określają zakres wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i zawodowych, które student nabywa w toku studiów i których nabycie zapewnia kompetencje badawcze, kompetencje komunikowania się w języku obcym, kompetencje społeczne oraz przygotowuje go do konkurowania na rynku pracy oraz do dalszej edukacji. Efekty uczenia się zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Struktura przyjętych i przyporządkowanych do poszczególnych obszarów efektów uczenia się odpowiada wymaganiom profilu ogólnoakademickiego, a treść poszczególnych efektów odpowiada aktualnym potrzebom branżowego rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe przedstawione w poszczególnych sylabusach zajęć wiążą się wynikami prowadzonych na Wydziale badań naukowych i naukowo-badawczych oraz prac projektowych i badawczych. Odpowiadają one aktualnemu stanowi wiedzy i są zgodne z metodyką oprowadzenia badań w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Obszary badań charakteryzuje duża różnorodność oraz powiązanie ze zmieniającymi się uwarunkowaniami, w tym rozwojem nowych technologii. Wyniki badań są nie tylko prezentowane w trakcie konferencji i sympozjów naukowych czy publikowane w monografiach oraz czasopismach naukowych, ale także wykorzystywane są w procesie dydaktycznym. Na I stopniu studiów realizowane są zajęcia: podstawy teorii bezpieczeństwa,

podstawy metodologii badań, podstawy statystyki w naukach społecznych oraz prognozowanie i symulacje, z kolei na II stopniu studenci uczestniczą w zajęciach z zakresu: teorii bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, geopolityki, metodologii badań społecznych, logiki i teorii argumentacji, demografii politycznej, ewaluacji procesów i systemów bezpieczeństwa. Wskazane zajęcia są obligatoryjne dla wszystkich studentów toku studiów, a ich celem jest rozwijanie umiejętności prowadzenia pracy badawczej, jak również poznanie niezbędnych w tym zakresie metod, technik i narzędzi badawczych oraz doskonalenie posługiwania się nimi. Program studiów łączy treści z zakresu wiedzy z umiejętnościami specjalistycznymi i kompetencjami społecznymi pozwalającymi wyposażyć absolwentów w kwalifikacje odpowiadające oczekiwaniom rynku pracy i podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego.

Treści programowe mają charakter kompleksowy dotyczą, bowiem wszystkich zagadnień a nie tylko ich części, odpowiednio do aktualnego stanu wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie oraz nauki o polityce i administracji, do których przypisany jest kierunek bezpieczeństwo narodowe. Studia pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata i trwają 6 semestrów, odpowiadają 180 punktom ECTS. Z kolei studia drugiego stopnia kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego magistra i prowadzone są w cyklu czterosemestralnym, co odpowiada 120 punktom ECTS. Program studiów gwarantuje studentom możliwość zdobywania szerokiej wiedzy poprzez kształcenie obejmujących różne formy, a przede wszystkim wykłady i ćwiczenia. Pozwala również na nabycie specjalistycznych umiejętności i kompetencji społecznych poprzez udział w zajęciach warsztatowych, projektowych, spotkaniach z praktykami, wizytach studyjnych, praktykach, szkoleniach strzeleckich czy zajęciach realizowane w środowisku pracy i w formie e-learningu. Dzięki temu program studiów daje możliwość dostosowywania się do szerokiego i zróżnicowanego zbioru oczekiwań interesariuszy zewnętrznych Uczelni zawsze zapewniając realizację przedmiotowych i kierunkowych efektów uczenia się. Okresem rozliczeniowym studiów pierwszego i drugiego stopnia jest semestr. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Plany studiów są tak skonstruowane, że w każdym semestrze studenci zobligowani są do uzyskania 30 punktów ECTS. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zajęć występujących w programie studiów w danym semestrze, przy czym dopuszczalna jest warunkowa rejestracja na kolejny semestr studiów, jeżeli nie zostanie przekroczony poziom dopuszczalnego deficytu punktów ECTS, ustalony w każdym semestrze. Po zakończeniu każdego semestru odbywa się sesja zaliczeniowo-egzaminacyjna oraz poprawkowa, której zadaniem jest weryfikacja osiągniętych umiejętności teoretyczno-praktycznych, w tym osiągniętych efektów uczenia się i liczby punktów ECTS przypisanych do określonej grupy zajęć.

Kształcenie na kierunku bezpieczeństwo narodowe zostało przypisane do dyscypliny naukowej nauki o bezpieczeństwie w dziedzinie nauk społecznych. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia, wymóg bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich w zajęciach dydaktycznych określa się na 2304 godzinach zajęć (92 ECTS), na studiach niestacjonarnych 1438 godzin (92 ECTS), natomiast na studiach stacjonarnych drugiego stopnia liczba ta wynosi 1664 godzin (61 ECTS), niestacjonarnych 1050 godzin (61 ECTS). Tak oszacowana liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona została w programie studiów łącznie dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniając osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają ciągłość kształcenia na kierunku oraz postęp w indywidualnym

rozwoju studenta, a tym samym osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Poprawnie wyodrębniono jednostki dydaktyczne (grupy zajęć) w ramach planów studiów oraz prawidłowo określono ich wymiar godzinowy, jak i oszacowano nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia dla danej grupy zajęć (mierzony liczbą punktów ECTS). Układ treści kształcenia został pomyślany tak, aby student po zakończeniu pierwszego roku studiów miał wiedzę i umiejętności poznawcze umożliwiające rozwijającą kontynuację kształcenia. Towarzyszy temu założenie, że wiedza ma charakter *korespondencyjny*, tzn. kolejne zagadnienia powinny być w rzeczowej relacji z wcześniejszymi, dzięki temu studenci potrafią nie tylko wiedzieć *że*, ale również rozumieć *dlaczego*, a zatem uzyskiwać wiedzę nie tylko o faktach, ale również o złożonych procesach.

Plan zajęć umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Grupy zajęć do wyboru pozwalają na specjalizację kształcenia z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych specjalizacji. Studenci studiów pierwszego stopnia mają możliwość wyboru jednej z trzech ścieżek kształcenia (specjalności), dających specyficzną wiedzę i umiejętności (są to: bezpieczeństwo informacyjne; ochrona ludności i infrastruktury; zarządzanie kryzysowe). Dodatkowo w czasie trzech lat studiów studenci, oprócz wyboru specjalności, dokonują wyboru 10 zajęć (zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych) spośród zaproponowanych par zajęć. Studenci studiów drugiego stopnia mają możliwość wyboru jednej z trzech ścieżek kształcenia (specjalności), dających specyficzną wiedzę i umiejętności (są to: analiza danych w bezpieczeństwie; bezpieczeństwo euroatlantyckie; zarządzanie systemami reagowania kryzysowego). W czasie dwóch lat studiów studenci, oprócz wyboru specjalności, dokonują wyboru 4 zajęć (zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych) spośród zaproponowanych par zajęć.

Program studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie oraz nauki o polityce i administracji, w wymaganym wymiarze punktów ECTS. Studenci otrzymują szansę na dwutorowe zgłębianie tematyki bezpieczeństwa – naukowej refleksji, gdzie głównym zadaniem jest identyfikacja, deskrypcja, systematyzacja problematyki towarzyszy kształcenie w zakresie szczegółowych problemów bezpieczeństwa, gdzie głównym zadaniem jest kształcenie umiejętności analitycznych czy eksplanacyjnych. Warto podkreślić, że treści programowe są wzbogacone o elementy kształcące z zakresu umiejętności miękkich takich jak: rozwiązywanie konfliktów, autoprezentacji, funkcjonowania w grupie, czy kreatywne myślenie.

Istotnym elementem programu studiów jest kształcenie w zakresie języka angielskiego, który jest podstawowym językiem w zakresie nauk o bezpieczeństwie. W czasie pierwszego oraz drugiego roku studiów I stopnia studenci uczestniczą w lektoratach z języka obcego. Program umożliwia studentom realizację zajęć kierunkowych w języku obcym na poziomie B2/B2+, co gwarantuje praktykę biegłości językowej. W ramach uzyskiwania bieżących zaliczeń lektorzy weryfikują poszczególne sprawności językowe studentów (mówienie, pisanie, czytanie, rozumienie ze słuchu). Programy kształcenia językowego dostosowywane są do potrzeb kierunku, oferując studentom możliwość doskonalenia praktycznego użycia języka ogólnego, jak również języka akademickiego oraz specjalistycznego.

W Strategii WAT, jako jeden z celów strategicznych przyjęto dążenie do kompleksowej informatyzacji uczelni w obszarach: zarządzania, nauki, badań i kształcenia (wsparcie procesu dydaktycznego i szkolenia poprzez implementację baz wiedzy, e-źródła, e-book, e-learning) poprzez modernizację

infrastruktury teleinformatycznej. Od wielu lat w Uczelni jest wykorzystywana w dydaktyce platforma zdalnego kształcenia WAT. W czasach przed pandemią korzystanie z tej platformy miało trojaki sposób: do realizacji procesu dydaktycznego w całości (czysty e-learning), w części (nauczanie hybrydowe, czyli blended-learning), bądź wykorzystując tylko jej techniczne możliwości do udostępniania studentom określonych materiałów. W tym ostatnim przypadku platforma ta służy, jako swoista biblioteka multimedialna lub tzw. repozytorium plików i różni się od dydaktycznych stron internetowych tym, że autor materiałów może zdecydować, która ściśle określona grupa studentów może mieć dostęp do tych materiałów. Należy jednak zaznaczyć, że platforma zdalnego kształcenia dla kierunku bezpieczeństwo narodowe ma jedynie charakter wspomagania kształcenia. Ze względu na pandemię SARS-CoV-2 zastosowane zostały również nowe narzędzia do prowadzenia zajęć zdalnych. Zgodnie z zaleceniami, do rekomendowanych narzędzi do prowadzenia zajęć zdalnych należą: Microsoft Teams, Moodle (e-learning) WAT, Cisco Webex, Microsoft Skype, poczta elektroniczna WAT.

Metody kształcenia są różnorodne, dobrane do kierunku studiów, a także zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się poprzez poszerzanie zakresu ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Metody kształcenia wykorzystywane w procesie dydaktycznym to zarówno wykłady z prezentacją, debaty oksfordzkie, case study, dyskusja, zajęcia o charakterze projektowym, jak i burza mózgów, dyskusja moderowana, odgrywanie ról, lekcja odwrócona, metoda projektu, learning by developing i inne - zgodnie z decyzją dziekana w sprawie wprowadzenia norm i normatywów procesu dydaktycznego obowiązującego na Wydziale.

Od studentów wymaga się wysokiego stopnia samodzielności i kreatywności, a także umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy zdobytej podczas zajęć teoretycznych. Postępy w nauce omawiane są na bieżąco podczas konsultacji indywidualnych i grupowych. Poziom wsparcia jest zróżnicowany i w dużej mierze uzależnionych od osobowości prowadzącego. Wybór metody każdorazowo determinowany jest przez efekty uczenia się przyporządkowane do każdego zajęcia. W czasie wykładów studenci osiągają w głównej mierze efekty uczenia się z zakresu wiedzy. Pozostałe formy zajęć umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się z zakresu umiejętności oraz kompetencji społecznych. Warto zauważyć, że zwłaszcza w czasie ćwiczeń laboratoryjnych studenci mają do dyspozycji laboratoria wyposażone w niezbędny sprzęt oraz oprogramowanie, umożliwiające stosowanie niezbędnych w procesie kształcenia metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. SeminaRIA i ćwiczenia stanowią formę interaktywnych zajęć sprawdzających i pogłębiających zakres przyswojonego przez studenta materiału, dominuje na nich wykorzystanie metod problemowych, aktywizujących nauczanie-uczenie się. Przy konstruowaniu programów studiów wiele uwagi poświęcono kwestii nabywania umiejętności posługiwania się technikami informacyjno-komunikacyjnymi, zwłaszcza tymi wspierającymi modelowanie i analizę procesów, analizy geoprzestrzennej, ewidencjonowania i raportowania. Pewnym utrudnieniem dla ich pełnego wykorzystania są ograniczenia licencyjne utrudniające możliwość dystrybucji oprogramowania w przypadku studiowania w trybie zdalnym. Dodatkowo, kształcone są umiejętności badawcze studentów, zarówno w trakcie zajęć, takich jak: strategie bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego mocarstw, podstawy metodologii badań, podstawy statystyki w naukach społecznych, teoria bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, wprowadzenie do studiów strategicznych, prognozowanie i symulacje międzynarodowe, jak również w trakcie seminariów dyplomowych, których prowadzący przybliżają studentom zasady prowadzenia badań i zapoznają z wielością metod badawczych, które na dalszych etapach nauki studenci wykorzystują m.in. przy prowadzeniu badań uwzględnianych w pracy dyplomowej.

Celem zajęć na studiach pierwszego i drugiego stopnia jest przygotowanie studentów do uzyskania kompetencji językowych na poziomie B2/B2+. Egzamin końcowy jest wystandaryzowany, dla każdej grupy taki sam, co pozwala na porównywanie wyników pomiędzy grupami. W ramach uzyskiwania bieżących zaliczeń lektorzy weryfikują poszczególne sprawności językowe studentów (mówienie, pisanie, czytanie, rozumienie ze słuchu). W ramach zajęć studenci przygotowują prezentacje, poznają słownictwo związane z kierunkiem studiów, pracują w oparciu o materiały autentyczne (artykuły prasowe, video, dokumenty). Uzupełnieniem kształcenia językowego są wykłady w językach obcych lub zajęcia realizowane w formule mieszanej (część zajęć po polsku a część w języku obcym, lub materiały dydaktyczne są w języku obcym). Po zakończeniu edukacji każdy student może otrzymać zaświadczenie ukończenia lektoratu określający poziom jego kompetencji językowych zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego. Dodatkowo Uczelnia na indywidualną prośbę studenta umożliwia uczęszczanie na zajęcia z drugiego języka obcego w charakterze wolnego słuchacza.

Wykorzystywane metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Zgodę na stosowanie rozwiązań alternatywnych w czasie studiowania, w tym indywidualnej organizacji studiów, indywidualnego sposobu zdawania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń (np. wydłużony czas, zmieniona forma, miejsce), czy też korzystanie z urządzeń audiowizualnych umożliwiających rejestrację zajęć, podejmuje prodziekan ds. studenckich na pisemny wniosek studenta. Stosowane rozwiązania nie prowadzą do zmniejszenia wymagań merytorycznych wobec studentów z potrzebami wsparcia. Zajęcia fakultatywne pozwalają studentom poszerzyć i pogłębić wiedzę z zakresu osobistych zainteresowań, obok metod problemowych duże znaczenie mają metody podające. Bardzo duży nacisk kładziony jest na pracę własną studenta – tu najczęściej wykorzystywana jest metoda projektów. Od 2016 r. w Uczelni funkcjonuje koordynator ds. osób niepełnosprawnych, który ma za zadanie koordynować i wykonywać działania mające na celu stworzenie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia akademickiego. Z usług koordynatora może skorzystać każda osoba, która ze względu na niepełnosprawność ma trudności ze studiowaniem w trybie standardowym. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość wystąpienia z wnioskiem do koordynatora ds. osób niepełnosprawnych o dostosowanie narzędzi informatycznych do potrzeb danej niepełnosprawności. Dotyczy to przede wszystkim specjalistycznego oprogramowania niezbędnego do obsługi komputera przez osobę z niepełnosprawnością ruchową, osób głuchych, głuchoniemych czy niewidomych. Dodatkowo koordynator poprzez opinie może wskazywać rozwiązania alternatywne, wyrównujące szanse i uwzględniające aktualne możliwości składającego wniosek.

Integralnym elementem kształcenia studentów na stacjonarnych i niestacjonarnych studiach pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe o profilu ogólnoakademickim są studenckie praktyki zawodowe. Podstawowym celem praktyk zawodowych jest nabycie umiejętności praktycznych, uzupełniających i pogłębiających wiedzę uzyskaną przez studenta w toku zajęć dydaktycznych. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Realizacja praktyk stwarza możliwość potwierdzenia i rozwoju kompetencji zawodowych studenta w ramach wybranego kierunku kształcenia i/lub specjalności, a także uzyskania wiedzy ogólnej i specjalnościowej, umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy i ukształtowania postaw wobec potencjalnych pracodawców i współpracowników.

Wymiar praktyk na stacjonarnych i niestacjonarnych studiach pierwszego stopnia, wynosi łącznie 4 tygodnie (160 h), odbywane po IV semestrze. Liczba punktów za praktyki wynosi 4 pkt ECTS. Podlegają one zaliczeniu na ocenę i są warunkiem koniecznym ukończenia studiów. Dobór instytucji umożliwi realizację programu praktyk. Duża i różnorodna oferta miejsc odbywania praktyk pozwala na elastyczność i dopasowanie miejsca ich organizacji do specjalności i zainteresowań studenta. Wśród docelowych miejsc praktyk należy wskazać: urzędy obsługujące organy administracji publicznej, jak ministerstwa, urzędy wojewódzkie, starostwa powiatowe oraz urzędy miast (gmin); służby, inspekcje i straże odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa narodowego, jak np. jednostki sił zbrojnych, policji, straży granicznej oraz przedsiębiorstwa państwowe i prywatne. Wyboru miejsca odbywania praktyk dokonują studenci, także spośród podmiotów, z którymi WAT podpisała porozumienia o współpracy.

Procedury odbywania praktyk są sformalizowane. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Studenci zobowiązani są odbywać praktyki zawodowe w jednostkach oraz instytucjach zapewniających realizację programu studiów oraz osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych do zajęć.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej przez studenta w Uczelni jest jego uczestnictwo w praktyce, złożenie zaświadczenia z odbytej praktyki, sporządzenie sprawozdania i uzyskanie pozytywnej oceny z odbytej praktyki oraz złożenie przez studenta dzienniczka praktyk.

Studentom zapewnia się wsparcie wydziałowego opiekuna praktyk, który udziela pomocy, dokonuje weryfikacji, sprawuje nadzór nad programem praktyk oraz sporządza sprawozdanie z wykonanej pracy studenta. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk, a ich obowiązki regulują regulaminy praktyk zawodowych.

Porozumienia regulują zasady współpracy pomiędzy Uczelnią, a instytucją przyjmującą studentów na praktykę zawodową oraz określają obowiązki każdej ze stron w tej kwestii. Dobór miejsc odbywania praktyk zawodowych zdecydowanie uwzględnia specyfikę kierunku, a infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiając osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Pracodawcy są informowani o efektach uczenia się przypisanych do praktyki zawodowej za pomocą dzienniczka praktyki, które stanowi narzędzie do dokumentowania przebiegu praktyki oraz monitorowania osiągania zakładanych efektów uczenia się, zarówno ze strony opiekuna z miejsca odbywania praktyki jak i opiekuna praktyk. Dodatkowo na stronie internetowej Wydziału zamieszczono program praktyk oraz założone efekty uczenia się.

Praktyki podlegają obowiązkowemu zaliczeniu, a procedury odbywania praktyk są sformalizowane. Warunki odbywania praktyki określa regulamin studiów WAT, natomiast szczegółowy zakres praktyki zawodowej i wymagania formalne odbycia i zaliczenia praktyk zawodowych określone są przez regulamin praktyk zawodowych dla studentów Wydziału Bezpieczeństwa, Logistyki i Zarządzania WAT na kierunkach studiów o profilu ogólnoakademickim. Podkreślić należy, że w związku z pandemią SARS-CoV-2, dziekan wydał decyzję w sprawie wprowadzenia wytycznych do procesu realizacji praktyk zawodowych, w której przewidziane zostały następujące możliwości odbywania praktyk przez studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe: w instytucjach stacjonarnie lub zdalnie; poprzez wolontariat, na podstawie wniosku do rektora oraz zaświadczenia o odbytym wolontariacie;

wewnętrznie w ramach Wydziału stacjonarnie lub zdalnie, poprzez alternatywne osiągnięcie efektów uczenia się przez prace, projekty lub laboratoria (np. symulacje).

Wyboru miejsca odbywania praktyk dokonują studenci, także spośród podmiotów, z którymi Uczelnia podpisała porozumienia o współpracy. Uczelnia przedstawiła listę 82 podmiotów, w których studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe studia pierwszego mogą odbywać praktyki.

Program praktyk opracowany dla kierunku bezpieczeństwo narodowe, osoby wyznaczone do nadzoru nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów. Wyniki oceny są wykorzystywane w doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

W świetle Regulaminu studiów udział w zajęciach jest obowiązkowy. Programy zajęć na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe umożliwiają efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych przestrzegana jest zasada, by liczba godzin dydaktycznych w ciągu jednego dnia nie przekroczyła 8-10 godzin lekcyjnych, a bloki dydaktyczne z jednych zajęć nie przekroczyły 4 godzin lekcyjnych. Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w soboty i niedziele zgodnie z terminami zjazdów i harmonogramem roku akademickiego. Stałym elementem organizacji zajęć są godziny konsultacji realizowane przez każdego nauczyciela akademickiego prowadzącego zarówno wykłady, ćwiczenia, laboratoria, seminaria oraz lektoraty. Terminy konsultacji są podawane do wiadomości studentów za pośrednictwem ogólnodostępnych tablic informacyjnych oraz systemie USOSweb WAT.

Przyjęte rozwiązania odnoszące się do organizacji zjazdów, częstotliwości zjazdów, ilości godzin dydaktycznych (z uwzględnieniem długości bloku dydaktycznego) sprzyjają realizacji zakładanych w programie studiów efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Program studiów oraz organizacja i przebieg procesu kształcenia dla kierunku bezpieczeństwo narodowe umożliwiają osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany, jak i normy oraz zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Treści te są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane. W związku z tym program studiów oraz organizacja i przebieg procesu kształcenia umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają dla prowadzonych studiów stacjonarnych i niestacjonarnych osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Umożliwiony

jest wybór odpowiedniej części zajęć. Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. W doborze metod kształcenia uwzględniono najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Stymulują one studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, w tym stosowanie właściwych metod i narzędzi (w tym technik informacyjno-komunikacyjnych) w obszarach zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Umożliwiają także uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2/B2+. Są one dostosowane do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów.

Praktyki zawodowe zapewniają osiągnięcie efektów uczenia się kompatybilnych do efektów przypisanych dla pozostałych zajęć lub grup zajęć. Treści praktyk, ich wymiar, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów są poprawne. Dotyczy to także metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, jak i kompetencji i doświadczenia opiekunów praktyk. Organizacja praktyk następuje w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Zapewnione są miejsca odbywania praktyk. Sprawia to, że realizowane są przez studentów ustalone dla nich efekty uczenia się. Organizacja procesu nauczania i uczenia się zapewnia odpowiednie rozplanowanie i efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady rekrutacji określone zostały w Uchwale senatu WAT w sprawie warunków, trybu i terminów postępowania rekrutacyjnego na studia. Najważniejsze informacje dotyczące procesu rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia są dostępne dla kandydatów na stronie internetowej Uczelni. Rejestracja internetowa jest czynna przez całą dobę w okresie rejestracji wynikającym z harmonogramu rekrutacji. Zasób informacji zawartych na stronie internetowej pozwala na stwierdzenie, że warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji oraz procedury rekrutacyjne, przyjęte przez Uczelnię, są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór właściwych kandydatów (posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się), do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia. Kandydaci na pierwszy rok studiów przyjmowani są na podstawie zgromadzonych punktów rankingowych w ramach określonego limitu miejsc. Na studiach pierwszego stopnia punkty przyznawane są na podstawie wyników egzaminu maturalnego/dojrzałości z języka polskiego, języka obcego, matematyki oraz geografii, historii lub wiedzy o społeczeństwie. Na studiach drugiego stopnia miejsca rankingowe ustala się na podstawie: wyniku ukończenia studiów, stopnia zgodności efektów uczenia się uzyskanych przez kandydata na studiach pierwszego stopnia z efektami uczenia się wymaganymi do podjęcia studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe, kompetencji niezbędnych do kontynuowania

nauki oraz wyników uzyskiwanych w trakcie ukończonych studiów. Proces rekrutacji prowadzony jest w dwóch etapach: rejestracji i postępowania kwalifikacyjnego.

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów regulują przepisy zawarte w Uchwale senatu WAT z 27 czerwca 2019 r. Nie budzą one zastrzeżeń zespołu oceniającego PKA.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, opisuje Regulamin studiów. Student może przenieść się do WAT z innej uczelni, w tym także zagranicznej, za zgodą rektora, wyrażoną w drodze decyzji, jeżeli wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza. Podjęcie pozytywnej decyzji o przeniesieniu w głównej mierze jest warunkowane uzyskaniem przez studenta w uczelni, którą opuszcza, efektów uczenia się zgodnych z efektami dla kierunku oraz zajęć przewidzianych programem studiów na tym kierunku. Dziekan Wydziału może wyznaczyć różnice programowe oraz sposób i termin ich uzupełnienia.

Podstawę prawną procesu dyplomowania stanowią przepisy zawarte w Regulaminie studiów oraz akty wewnętrzne Wydziału, określające zasady, warunki i tryb dyplomowania na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe, w których zawarto (oprócz szczegółowego opisu procesu dyplomowania) m. in. wzory: opinii i recenzji pracy dyplomowej, protokołu egzaminu dyplomowego, oświadczenia autora o samodzielnym przygotowaniu pracy dyplomowej. Efekty uczenia się związane z pracą dyplomową określono w programach studiów. Uczelnia przykłada dużą wagę do oryginalności wyników badań przedstawianych w pracach dyplomowych. Stąd też w uczelni funkcjonuje zasada weryfikacji antyplagiatowej prac służąca potwierdzeniu samodzielności wykonania prac dyplomowych studentów. Oryginalność prac dyplomowych weryfikowana jest przy użyciu elektronicznego systemu antyplagiatowego (JSA). Na podstawie zebranych informacji można stwierdzić, że w Uczelni nie są tolerowane zachowania niezgodne z normami etycznymi lub prawnymi. Proces dyplomowania jest monitorowany w ramach działań wydziałowej komisji ds. funkcjonowania systemu jakości kształcenia. Jakość prac poddawana jest ocenie zgodnie z procedurą oceny jakości prac dyplomowych. Wybór prac do oceny odbywa się w formie losowania numerów z wykazu prac dyplomowych sporządzanych przez kierownictwo dziekanatu. Oceny dokonuje wydziałowa komisja ds. oceny jakości prac dyplomowych.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia określa się w programach tych studiów oraz szczegółowo w kartach przedmiotów. Zasady i tryb zaliczania semestrów studiów, w tym zasady przeprowadzania egzaminów i zaliczeń, a także nadawania punktów i ocen w systemie ECTS określono w obwieszczeniu rektora. Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia poprzez: zaliczenia cząstkowe (zaliczenia wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych grupach zajęć), weryfikację założonych w programie studiów efektów uczenia się poprzez seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej, a także w trakcie egzaminu dyplomowego, weryfikację efektów uczenia się w trakcie badania losów zawodowych absolwentów. W celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wprowadzone zostały odpowiednie akty prawne w sprawie zasad przeprowadzania egzaminów i zaliczeń w trybie zdalnym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ponadto, wprowadzono szkolenia w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod

i technik kształcenia na odległość, opracowana została instrukcja dotycząca zdalnego nauczania oraz wydany podręcznik autorstwa pracowników Wydziału. Ponadto, zgodnie z polityką zapewniania jakości kształcenia, prowadzone były hospitacje zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Sposób weryfikacji efektów uczenia się założonych w poszczególnych grupach zajęć jest określony w sylabusie. Sylabus precyzuje metody walidacji efektów uwzględniając zgodność metody weryfikacji z określonymi treściami. Uwzględnienie w sylabusach sposobów weryfikacji efektów uczenia się umożliwia dokonanie oceny stopnia ich osiągnięcia. Są one formułowane z wyszczególnieniem warunków zaliczenia z uwzględnieniem np. konieczności złożenia/napisania odpowiednich prac czy kryteriów ocen wykonywanych ćwiczeń, projektów czy testów sprawdzających.

Sposób oceniania jest sprawiedliwy i równy dla wszystkich, a jego wyniki – wiarygodne i porównywalne. Zasady oceniania cechują się stabilnością i obiektywizmem. Studenci mają świadomość obowiązujących wymagań oraz dostrzegają korelację pomiędzy stopniem ich spełnienia, a uzyskiwanymi wynikami oceny. W przypadku wystąpienia sytuacji konfliktowych zagwarantowano możliwość ubiegania się o przeprowadzenie egzaminu lub zaliczenia w formie komisyjnej.

Dowody na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych.

Postępy studentów podlegają monitorowaniu i ocenie w ramach Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (SZJK) w WAT. W ramach tego procesu prezentowane są statystyki dotyczące studentów zarejestrowanych na kolejne etapy studiów, w tym deficytu punktów, skreślonych z listy studentów, a także sprawności procesu dyplomowania. Obciążenie rygorami w poszczególnych semestrach jest prawidłowe, a liczba zdobytych punktów równomiernie rozłożona na wszystkie semestry. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się, na kierunku bezpieczeństwo narodowe, umożliwiają ocenę poziomu osiągnięcia efektów uczenia się założonych w programie studiów. Prowadzący dążą do tego, aby wymagania merytoryczne i programowe znalazły swoje odzwierciedlenie w sylwetce absolwenta, który ukończy studia i tym samym osiągnie zakładane efekty uczenia się. Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie obszarów kształcenia (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne). Najczęstszymi sposobami weryfikacji efektów są: w przypadku wiedzy – egzaminy pisemne, ustne, prace pisemne, projekty, aktywność na zajęciach, w przypadku umiejętności: zadania praktyczne, aktywność na zajęciach, egzaminy pisemne i ustne, analiza studium przypadku, aktywność w trakcie praktyk, projekty indywidualne i grupowe, opracowania scenariuszy zachowań (np. ewaluacji, plany reakcji w sytuacjach kryzysowych); w przypadku kompetencji: obserwacja, samoanaliza, aktywność w kołach naukowych, udział w konferencjach, samoobserwacja. Sposoby te dość często mają charakter alternatywny, dzięki czemu prowadzący zajęcia mają możliwość wyboru i dostosowania sposobu weryfikacji efektów uczenia się (w kolejnych latach akademickich) do zakładanych efektów.

Metody weryfikacji efektów uczenia się, umożliwiają również sprawdzenie opanowania umiejętności i ocenę przygotowania do prowadzenia przez studentów działalności naukowej lub udziału w tej działalności właściwej dla kierunku bezpieczeństwo narodowe. Cechą wyróżniającą program studiów drugiego stopnia jest jego mocno zaakcentowany komponent badawczy, przygotowujący studentów do analizy tekstów naukowych z renomowanych czasopism naukowych oraz samodzielnej pracy badawczej przy wykorzystaniu metodologii i teorii charakterystycznych dla dyscypliny nauki o bezpieczeństwie.

Zapewnione jest także sprawdzenie i ocena opanowania języka obcego, co najmniej na poziomie B2/B2+, zarówno w zakresie doskonalenia praktycznego użycia języka ogólnego, jak również języka akademickiego oraz specjalistycznego. Studenci obowiązkowo muszą zrealizować konwersatorium językowe na poziomie B2/B2+ (drugi rok studiów, dwa semestry). Jednocześnie, w części sylabusów przewidziano w zestawieniu literatury teksty w języku obcym (najczęściej w języku angielskim). Studenci kierunku mogą również brać udział w licznych uczelnianych wydarzeniach oraz spotkaniach prowadzonych w językach obcych (głównie po angielsku).

Prace zaliczeniowe i egzaminacyjne oraz indywidualne projekty studentów są archiwizowane w celu dokonywania cyklicznych ich przeglądów, dodatkowo przeprowadzane są w każdym semestrze analizy uzyskiwanych przez studentów ocen, analizy terminowości ukończenia studiów i przyczyn odsiewu studentów. W ramach kształcenia wybrane zajęcia realizowane są w formule blended-learning. Mają jednak jedynie charakter wspomaganie kształcenia. Platforma e-learningowa Moodle pozwala na bieżącą weryfikację i archiwizację ocen (dzienniki ocen, analiza aktywności studentów, chat, forum, testy, quizy). Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów Wydziału, są także monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy, z wykorzystaniem ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych. Za realizację tego procesu odpowiada kierownik Działu Spraw Studenckich WAT. Efekty pracy zespołu omawiane są na posiedzeniach senatu WAT, a raporty szczegółowe przekazywane są do poszczególnych wydziałów.

Rodzaj, forma, tematyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp., a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu studiów oraz efektów uczenia się.

Studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe aktywnie uczestniczą w badaniach naukowych prowadzonych na Uczelni i są autorami publikacji naukowych. Specyficzną formą potwierdzania postępów naukowych studentów realizowaną w ramach kierunku bezpieczeństwo narodowe jest ocena aktywności studenckiej realizowanej w ramach Koła Naukowego Bezpieczeństwa Narodowego. Studenci zrzeszeni w ramach Koła organizują oraz aktywnie uczestniczą w konferencjach naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym, na których prezentują referaty o charakterze naukowym, organizują lub współuczestniczą przy organizacji debat i spotkań z naukowcami, ekspertami oraz pracownikami lub przedstawicielami służb odpowiedzialnych za zapewnianie bezpieczeństwa. Wymiernym efektem aktywności Koła są recenzowane publikacje naukowe.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne zapewniają właściwy dobór kandydatów (którzy posiadają wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się) do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia. Są one bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, jak i uzyskanych w innej uczelni, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów/w innej uczelni oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne warunki i procedury weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się podczas studiów są rozbudowane i jednocześnie przejrzyste. Umożliwiają równe traktowanie

studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają one bezstronność i rzetelność procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Określają one także zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Metody weryfikacji o oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Umożliwiają także sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Zapewnione jest także sprawdzenie i ocena opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2/B2+.

Dowody na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, dzienników praktyk. Także poprzez monitoring i analizy pozycji absolwentów na rynku pracy, jak i kierunków ich dalszej edukacji. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp., a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin do których kierunek jest przyporządkowany.

Studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe aktywnie uczestniczą w badaniach naukowych prowadzonych w Uczelni i są autorami publikacji naukowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na studiach I i II stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe są prowadzone przez 46 nauczycieli akademickich: 6 profesorów, 10 doktorów habilitowanych, 26 doktorów, 4 magistrów. Wszyscy profesorowie posiadają tytuły w dziedzinie nauk społecznych, dr hab. stopnie naukowe otrzymali: 4 w naukach o bezpieczeństwie, 2 w dyscyplinie nauk o polityce i administracji, 1 w ekonomii i finansach oraz 1 w socjologii. Doktoraty nauczyciele akademicy posiadają w następujących dyscyplinach: 2 nauki społeczne (doktoraty w USA w zakresie w zakresie studiów strategicznych), 1 psychologii, 9 z nauk o bezpieczeństwie, 2 z nauk o polityce i administracji oraz po jednym z dyscypliny nauk prawnych, historii i nauk o zarządzaniu i jakości. Kadre prowadzącą zajęcia na ocenianym kierunku uzupełniają nauczyciele akademicy z innych wydziałów prowadzący zajęcia specjalistyczne w liczbie 8: 2 doktorów habilitowanych, 4 doktorów i 2 magistrów. Nauczyciele akademicy posiadają aktualny dorobek naukowy z nauk o bezpieczeństwie, nauk o polityce i administracji. Gwarantuje to nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Znacząca część nauczycieli akademickich posiada także doświadczenia praktyczne zdobyte w różnych rodzajach sił zbrojnych czy policji.

Struktura kwalifikacji nauczycieli oraz liczba nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów do liczby studentów jest prawidłowa. Kadra nauczycieli zatrudniona jest w większości w Uczelni od wielu lat co gwarantuje stabilność zatrudnienia oraz umożliwia właściwą realizację zaplanowanych zajęć. Najdłużej pracujący nauczyciel akademicki został zatrudniony w WAT w 1995 r., a najkrócej pracujący zostali zatrudnieni w 2019 r. W 2019 roku przyjęto 5 nowych nauczycieli akademickich co zapewnia stabilność zatrudnienia, pozwala na włączenie nowych nauczycieli w proces dydaktyczny i naturalne zastępowanie nauczycieli odchodzących z Uczelni.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne do prowadzenia zajęć, które wynikają z formalnego wykształcenia lub wieloletniego doświadczenia pracy w różnych uczelniach i na różnych stanowiskach oraz związanych z pełnieniem różnych funkcji.

Przydział zajęć dydaktycznych odbywa się z uwzględnieniem dorobku naukowego oraz doświadczenia zdobytego poza uczelnią. Zajęcia są obsadzone prawidłowo. Obciążenia dydaktyczne poszczególnych nauczycieli na kierunku bezpieczeństwo narodowe są znaczące, ale nie przekraczają zapisów ustawowych. Za prawidłową obsadę zajęć odpowiada kierownik zakładu, a całościowy nadzór sprawuje prorektor. Przy przydziale zajęć (zgodnie z § 55 ust. 3 pkt 1 Statutu Wojskowej Akademii Technicznej - uchwała Nr 16/WAT/2019 z dnia 25 kwietnia 2019 r.) uwzględniany jest aktualny dorobek naukowy nauczyciela, doświadczenie organizacyjne, informacje zawarte w ocenie okresowej dotyczące wykonywania obowiązków dydaktycznych, opinie studentów, a także wyniki hospitacji zajęć. Tak stworzony system pozwala to na prawidłową realizację zajęć i wybór najwłaściwszych nauczycieli do prowadzenia poszczególnych zajęć. W ostatnim roku do obliczania pensum zastosowany został system USOS, co pozwala na bieżące kontrolowanie obciążeniem pensum poszczególnych nauczycieli.

Większość nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów pracuje w WAT jako podstawowym miejscu pracy. Zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe prowadzi 6 osób zatrudnionych na podstawie umowy cywilno-prawnej i 6 doktorantów. Pozwala to stwierdzić, że wymogi ustawowe dotyczące liczby zajęć prowadzonych przez nauczycieli zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy są spełnione. Zajęcia są hospitowane zgodnie z planem hospitacji. W roku akademickich 2019/2020 przeprowadzono 10 hospitacji, z czego w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 w dobie pandemii dokonano dwie hospitacje zdalne. W semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021 przeprowadzono 5 hospitacji zdalnych.

Procedura przyjmowania nauczycieli akademickich ma charakter konkursowy i jest opisana w Statucie Wojskowej Akademii Technicznej. Procedurze tej poddani są wszyscy nauczyciele zatrudnieni po raz pierwszy w wymiarze przewyższającym połowę pełnego wymiaru czasu pracy na czas nieokreślony lub określony dłuższy niż 3 miesiące. Informacje o konkursie udostępnia się na stronach internetowych. Na stronie internetowej Uczelni w zakładce *Inne* widnieją informacje o ogłoszonych konkursach na stanowiska nauczycieli akademickich jednak nie dotyczą ocenianego kierunku. Opisany proces zatrudniania nauczycieli akademickich umożliwia wybór najlepszych kandydatów i jest transparentny.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów prowadzą rozległe badania naukowe związane z kierunkiem studiów oraz systematycznie pomnażają dorobek publikacyjny. Prowadzone badania naukowe jak i publikacje potwierdzają aktualność tego dorobku naukowego i jego związek z dyscyplinami nauki, do których odnoszą się efekty uczenia się. Badania naukowe prowadzone w zakresie bezpieczeństwa to między innymi: TubeRoSa - opracowanie innowacyjnego urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego bazującego na wertykalnych absorberach energii z wykorzystaniem zaawansowanych metod symulacji w środowisku wirtualnym,

finansowane przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Międzynarodowe badania naukowe to między innymi finansowane z Horizon 2020: PROTECT powszechny i zorientowany na użytkownika projekt biometrycznej granicy, TRESSPASS System analizy i ostrzegania dla pasażerów i bagażu, EXERTER Ogólnoeuropejska sieć specjalistów od materiałów wybuchowych, D4FLY Wykrywanie fałszerstw i dokumentów w ruchu, CREST Walka z przestępczością i terroryzmem dzięki autonomicznej platformie IOT opartej na ekosystemie zaawansowanego wywiadu, operacjach i technologiach, RISEN Klasyfikacja śladowych dowodów kryminalistycznych w czasie rzeczywistym na miejscu zdarzenia i wiele innych. Dorobek publikacyjny także wskazuje na znaczne osiągnięcia kadry prowadzącej zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe. Wymienić tu można publikacje: *Bezpieczeństwo sektorowe w XXI wieku. Badania i perspektywy, 2020*; *Bezpieczeństwo ekonomiczne. Wymiar narodowy i międzynarodowy, 2019*; *Ewolucja wojen, wielowymiarowość uwarunkowań, 2019*; *Wpływ organizacji międzynarodowych na wielowymiarowość bezpieczeństwa*. Dorobek naukowy jest pomnażany i upowszechniany na licznych konferencjach, które organizuje Uczelnia oraz w których uczestniczą nauczyciele prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku. Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku studiów pomnażają także dorobek dydaktyczny. Do aktywności, które pomnażają ten dorobek zaliczyć można liczne wyjazdy międzynarodowe w celu prowadzenia wykładów, prowadzenia międzynarodowych prac badawczych, uczestnictwa w obradach międzynarodowych organizacji. Uczelnia organizuje także kursy, które poszerzają umiejętności kadry prowadzącej zajęcia. Przykładem takiego kursu był kurs z zakresu SPSS, podczas którego nauczyciele zapoznawali się z zaawansowanymi metodami opracowań statystycznych.

Studenci oceniają nauczycieli i prowadzone zajęcia. Odbywa się to na podstawie zarządzenia rektora WAT Nr 1/RKR/2020, które obejmuje między innymi następujące procesy: 6.1. Hospitacje zajęć dydaktycznych; 6.2. Działania zespołu dydaktycznego w celu oceny jakości procesu dydaktycznego; 6.3. Opiniowanie nauczycieli przez uczestników procesu dydaktycznego; 6.4. Opiniowanie jakości studiów przez absolwentów; 6.5. Okresowa ocena nauczycieli akademickich 9.1. Ocena podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich; 9.2. Ocena jakości informacji dotyczącej oferty dydaktycznej oraz toku studiów w Akademii. Terminy realizacji poszczególnych procesów są ściśle określone. Opinie studentów są analizowane, a wnioski omawiane są na posiedzeniu wydziałowej komisji ds. funkcjonowania jakości kształcenia, wydziałowej radzie ds. kształcenia, uczelnianej komisji ds. funkcjonowania systemu jakości, a także są prezentowane przez dziekana Wydziału na spotkaniu z organami samorządów wydziałowych. Studenci oceniają nauczycieli na podstawie opisanego w procedurze narzędzia. Oceniają nauczycieli w czteropunktowej skali w zakresie: relacji nauczyciela ze studentem, punktualności prowadzenia zajęć, dostępności nauczyciela dla studentów, stylu prowadzenia zajęć przez nauczyciela, komunikatywności prowadzenia zajęć, zgodności treści zajęć z zapowiedzią – kartą przedmiotu, przestrzegania zasad i kryteriów oceny studentów. Opinie studentów są opracowywane w formie raportu, a wyniki tej oceny mają wpływ na ocenę okresową nauczycieli. Dodatkowo nauczyciele są hospitowani. Hospitacje opisywane są na sformalizowanym druku ze szczególnym uwzględnieniem przygotowania nauczyciela do prowadzenia zajęć, poprawności merytorycznej, predyspozycji pedagogicznych i wychowawczych, a także zgodności wykładanych treści z kartą przedmiotu.

Na podstawie wydawanych cyklicznie przez rektora przepisów dokonuje się oceny nauczycieli akademickich. Nauczyciele oceniani są w ustawowych terminach. W ocenach uwzględniane są wyniki ocen studentów, a także hospitacji, dorobku dydaktycznego i naukowego.

Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie na kierunku bezpieczeństwo narodowe i wnioski z ocen wpływają na indywidualizację ścieżek kariery. Podział zasadniczo przebiega według kryteriów: pracownicy badawczo-dydaktyczni oraz pracownicy dydaktyczni. W roku akademickim 2019/2020 w grupie pracowników badawczo – dydaktycznych było 26 osób, a dydaktycznych 19 osób. Podział nastąpił w roku 2019 według rekomendacji Wydziałowej Rady Dyscypliny – zakwalifikowanie nauczyciela akademickiego do grupy pracowników badawczo-dydaktycznych warunkowane było uzyskaniem ponad 100 punktów parametrycznych uzyskanych za publikacje z lat 2018-2019. Warunki, którym powinien sprostać nauczyciel na poszczególnych stanowiskach są sformalizowane i opisane w Statucie WAT. Ważnym elementem indywidualizacji ścieżki kariery dla młodego nauczyciela akademickiego, a także jego rozwoju zawodowego jest możliwość udziału w seminarium doktoranckim organizowanym przez Instytut Bezpieczeństwa i Obronności oraz rozwijanie potencjału kompetencyjnego w zespołach prowadzących badania w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie oraz nauk o polityce i administracji. Podczas spotkania zespołu oceniającego z nauczycielami akademickimi podano przykłady przesunięcia nauczyciela uprzednio zakwalifikowanego do grupy dydaktycznej do grupy badawczo-dydaktycznej z uwagi na opublikowanie kilku znaczących artykułów w wysoko punktowanych czasopismach. Środki na ten publikacje wyasygnowała Uczelnia. Taka praktyka wskazuje na możliwości rozwoju nauczyciela akademickiego w każdej grupie nauczycieli.

Motywowanie nauczycieli odbywa się na kilku płaszczyznach. Ułatwiając wyjazdy zagraniczne w celu rozwoju kompetencji dydaktycznych i doświadczeń praktycznych, a także we wsparciu przy publikacjach na przykład przejawiających się profesjonalnym tłumaczeniem tekstów artykułów na języki obce. Przykładem motywującego działania może być także system podziału środków na badania statutowe, a także wsparcie finansowe udziału w konferencjach. Także system stypendiów motywuje nauczycieli do pomnażania swojego dorobku naukowego i osiągania kolejnych stopni i tytułu naukowego. Nagrody za uzyskanie stopnia doktora to 15 tys. zł., za stopień doktora habilitowanego to 25 tys. zł., a za tytuł naukowy 35 tys. zł. Stypendia przyznawane są za każdy artykuł naukowy, który uzyskał ponad 100 punktów do oceny parametrycznej. Jednocześnie kadra prowadząca zajęcia stwierdziła, że nie ma różnicy we wsparciu pomiędzy nauczycielami dydaktycznymi a naukowo-dydaktycznymi.

Kompetencje dydaktyczne są poszerzane także w ramach prowadzenia zajęć i odbywania staży w zagranicznych uczelniach, a także w ramach przygotowania i prowadzenia zajęć dydaktycznych w ramach praktyk w szkołach doktorskich. W Uczelni prowadzony jest ogólnouczelniany kurs pedagogiczny (dwusemestralny, 100 godz.). Zakres kursu obejmuje: wiedzę o systemie szkolnictwa wyższego w zakresie niezbędnym do konstruowania i realizowania programów studiów, kompetencje do skutecznego realizowania procesu kształcenia w zakresie merytorycznym zgodnym z kwalifikacjami zawodowymi; kształtowanie relacji dydaktycznych i pedagogicznych w pracy ze studentami, wspomaganie ścieżki rozwojowej nauczyciela oraz stałego doskonalenia własnego warsztatu pracy dydaktycznej. Ukończenie kursu pedagogicznego jest punktowane w trakcie oceny okresowej nauczyciela akademickiego jako ważna forma podnoszenia kwalifikacji zawodowych. W ostatnim roku akademickim kompetencje dydaktyczne nauczycieli i innych osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów były poszerzane głównie w zakresie pracy zdalnej. W tym celu nauczyciele mieli do dyspozycji podręcznik opracowany przez pracowników Instytutu Organizacji i Zarządzania Wydziału Bezpieczeństwa, Logistyki i Zarządzania dotyczący funkcjonalności platform e-learningowych oraz realizacji procesów dydaktycznych w formie zdalnej. Nauczyciele brali udział w szkoleniu

dotyczącym prowadzenia zajęć w formie zdalnej. Tematyka szkolenia objęła platformę MS Teams w szczególności: tworzenie zespołu oraz zarządzanie zespołem, nadawanie uprawnień uczniom/nauczycielom, opis wszystkich funkcji podczas prowadzenia spotkań/wykładów, udostępnianie materiałów dla studentów, opis podstawowych funkcji, tworzenie testów/egzaminów w Microsoft Forms. Szkolenia dotyczyły także innych platform na przykład Cisco Webex, a materiały z tego szkolenia udostępniono na stronie internetowej Uczelni.

W Uczelni realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie, studentów oraz form pomocy ofiarom. Szczegóły procedury opisane są w decyzji rektora Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego nr 399/RKR/2020 z dnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia procedury DPE/3 Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji. Celem procedury jest określenie postępowania w sytuacji zaistnienia mobbingu i/lub dyskryminacji oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników zatrudnionych w Wojskowej Akademii Technicznej (WAT). Wszyscy nauczyciele zostali zapoznani ze swoimi prawami i obowiązkami wynikającymi z tej decyzji. W Uczelni działa system przeciwdziałania i reagowania na przypadki mobbingu i dyskryminacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na określonym kierunku posiadają aktualny dorobek naukowy w zakresie dyscypliny wiodącej nauk o bezpieczeństwie oraz nauk o polityce i administracji i nauk prawnych. Posiadane tytuły i stopnie naukowe, proporcja liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów, posiadane kompetencje dydaktyczne oraz obciążenia godzinowe nauczycieli akademickich należy uznać za prawidłowe. Uczelnia na ocenianym kierunku poradziła sobie z zajęciami prowadzonymi w trybie zdalnym, podjęła działania dotyczące przeszkolenia w tym zakresie kadry, a także wdrożyła działania kontrolne. Dobór na stanowiska nauczycieli akademickich następuje w drodze konkursu i jest transparentny oraz umożliwia właściwy dobór kadry. Rozwój kadry i wsparcie w tym zakresie Uczelni należy ocenić pozytywnie. Hospitacje zajęć, oceny studenckie, a także okresowe ocenianie nauczycieli akademickich przebiegają prawidłowo i mają motywujący wpływ na pracę nauczycieli akademickich. Polityka kadrowa obejmuje zakres rozwiązywania konfliktów oraz przeciwdziałania dyskryminacji oraz przemocy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Uczelni jest w pełni rozbudowana, na którą składają się 31 sal, w tym pięć audytoryjnych, spośród których największa została przeznaczona dla 216 osób. Do dyspozycji związanej z realizacją zajęć dydaktycznych i naukowych przeznaczono sale wyposażone w pożądaną sprzęt (projektory multimedialne, sprzęt komputerowy) niezbędny do prowadzenia zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe, w tym zwłaszcza laboratoria są miejscem szczególnie

doposażonym z przeznaczeniem do specjalistycznych obszarów badawczych. Uczelnia dysponuje laboratoriami: ochrony infrastruktury krytycznej, Multimedialnego Systemu Treningu Strzeleckiego WISŁA, badań nad cyberbezpieczeństwem, prognoz i analiz bezpieczeństwa, logistyki wojskowej, logistyki przedsiębiorstw, inżynierii zarządzania, które są wykorzystywane m.in. do analizy danych empirycznych, czy statystycznych. Studenci mogą rozwijać także swoje zainteresowania sportowe dzięki dostępowi do kompleksowej infrastruktury sportowej tj. sale gimnastyczne, basen, stadion lekkoatletyczny, boiska i strzelnica sportowa, jak też uzyskać fachową opiekę w ramach sekcji sportowych. Infrastruktura informatyczna Uczelni również umożliwia prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. We wszystkich budynkach Uczelni zapewniony jest dostęp do Internetu stacjonarnego, a w większości (sześć z siedmiu) zapewnia się dostęp do Internetu bezprzewodowego. Studenci mają zapewniony dostęp do sieci EDUROAM. Infrastrukturalnie budynki Uczelni dostosowane zostały także do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. W szczególności wyposażenie to obejmuje windy i bezkolizyjny wjazd do obiektu dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Uczelnia posiada także własne centrum rehabilitacji funkcjonujące w ramach Studium Wychowania Fizycznego, z którego mogą korzystać osoby z niepełnosprawnościami. W podobny sposób przystosowane są także inne obiekty – Studium Języków Obcych i Biblioteka Główna WAT. Biblioteka została gruntownie zmodernizowana, dzięki czemu ułatwiony został dostęp dla osób z niepełnosprawnościami, zaś w ramach Biblioteki wyodrębniono szereg pomieszczeń audytoryjnych, wykorzystywanych w procesie naukowym, np. do prowadzenia szkoleń i sesji plenarnych konferencji naukowych. Biblioteka WAT świadczy nieodpłatnie usługę wypożyczeń międzybibliotecznych, jak również przystąpiła do projektu bibliotek warszawskich uczelni wyższych, Systemu Wypożyczeń Warszawskich BiblioWawa, oferującego możliwość wypożyczania zbiorów tych bibliotek na zasadzie wzajemności. Na terenie biblioteki zarówno studenci jak i nauczyciele mają nieodpłatny dostęp do zbioru norm Polskiego Komitetu Normalizacyjnego udostępnianego za pomocą stanowiska komputerowego w czytelni technicznej. Dostęp do zasobów biblioteki realizowany jest za pomocą systemu zintegrowanego system bibliotecznego firmy Exlibris ALEPH PRIMO ze zdalnym dostępem do katalogu on-line i multiwyszukiwarką zasobów bibliotecznym Primo.

Jakość infrastruktury Uczelni, zarówno pod kątem dydaktycznym, jak też naukowym, bibliotecznym i informatycznym oraz wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne i aparatura badawcza, jest przedmiotem systematycznego monitoringu w ramach obowiązującego procesu 8.1. Przegląd infrastruktury dokonywany jest raz do roku, zaś jego wyniki finalizowane są do dnia 30 września każdego roku. Wyniki tych przeglądów, w których uczestniczą również studenci są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Na podstawie ostatnich przeglądów stwierdzono potrzebę modernizacji części sal, jak też rozbudowy potencjału infrastrukturalnego Uczelni, zwłaszcza sal wykładowych na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego, kursów specjalistycznych i szkoleń. Ponadto w ramach uzgodnień ze studentami dostrzeżona została potrzeba zapewnienia dodatkowych pomieszczeń do pracy własnej dyplomantów i studentów działających w ramach kół naukowych, zaś na podstawie stwierdzonych braków rozpoczęto prace modernizacyjne w wybranych salach, jak również realizowany jest projekt budowy budynku Laboratorium Centrum Logistyki Stosowanej dedykowany do analizy empirycznej i statystycznej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura Uczelni ma charakter nowoczesny. Funkcjonujące w Uczelni tym zakresie rozwiązania, a zwłaszcza wyposażenie techniczne pomieszczeń w odpowiedni sprzęt multimedialny, jak też aparatura badawcza Uczelni w postaci laboratoriów obejmujących sprzęt komputerowy z oprogramowaniem dedykowanym do prowadzonych zajęć realizowanych na kierunku bezpieczeństwo narodowe w pełni umożliwiają prawidłową realizację zajęć dydaktycznych i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Infrastruktura Uczelni, w tym przede wszystkim rozwiązania techniczno-informatyczne uwzględniają także potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Sale wykładowe przeznaczone do zajęć dydaktycznych i naukowych wyposażone są w komputery stacjonarne z dostępem do Internetu oraz infrastrukturą umożliwiającą podłączenie komputerów przenośnych do zajęć w formie zdalnej. Infrastruktura biblioteczna Uczelni również jest odpowiednio dostosowana do potrzeb prowadzenia działalności badawczo-dydaktycznej. Studenci posiadają dostęp do zasobów Biblioteki. Obok tradycyjnych zbiorów studenci mają zapewniony szeroki dostęp do publikacji w wersji elektronicznej. Poza tym na bieżąco na stronie internetowej biblioteki Uczelni aktualizowane są istotne dla studentów informacje w przedmiocie jej funkcjonowania i sposobu korzystania z jej zasobów. Ocena i doskonalenie bazy infrastruktury technicznej, jak również zasobów bibliotecznych podlega systematycznym ocenom przez dedykowane do tego osoby, które podejmują stosowne czynności w tym obszarze w określonym terminie. Potrzeb zmian w bazie infrastruktury Uczelni, a zwłaszcza w przedmiocie wyposażenia biblioteki odbywa się z uwzględnieniem stanowiska studentów w tym zakresie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W celu zapewnienia stałego doskonalenia jakości kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na Wydziale Bezpieczeństwa, Logistyki i Zarządzania powołano decyzją dziekana Konwent Interesariuszy Zewnętrznych. Konwent jest stałym organem opiniodawczo-konsultacyjnym Wydziału, którego posiedzenia odbywają się co najmniej raz w roku. Do jego zadań należy prowadzenie konsultacji, opiniowanie i składanie propozycji w sprawach związanych z organizacją i przebiegiem praktyk zawodowych oraz doskonaleniem programów studiów pod kątem ich przydatności w odniesieniu do działalności operacyjnej przyszłych pracodawców. W skład Konwentu wchodzi eksperci z zakresu bezpieczeństwa: przedstawiciele wydziałów bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego, urzędu wojewódzkiego, starostwa powiatowego, Wojskowej Komendy Uzupełnień, Wojskowego Instytutu Technicznego Uzbrojenia. Konwent spotyka się cyklicznie co potwierdzają relacje zawarte na stronie internetowej Uczelni, dokumenty udostępnione (protokoły z posiedzeń) oraz informacje pozyskane bezpośrednio od członków Konwentu.

Ponadto opracowanie aktualnych programów studiów poprzedzone zostało konsultacjami z interesariuszami zewnętrznymi, wśród których byli przedstawiciele służb realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa narodowego, przedsiębiorstwa państwowe i prywatne związane z bezpieczeństwem.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odbywa się także w sposób niesformalizowany. Władze Uczelni i nauczyciele akademicy wykorzystują swoje kontakty prywatne z przedstawicielami służb mundurowych oraz instytucji i przedsiębiorstw adekwatnych do potrzeb kierunku bezpieczeństwo narodowe w celu stałego dostosowywania treści programowych do potrzeb rynku pracy.

Wśród kadry naukowo-dydaktycznej zaangażowani są przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego zbieżnego z nauczaniem kierunkiem (osoby z doświadczeniem pracy i służby w komórkach organizacyjnych podmiotów i instytucji działających w obszarze bezpieczeństwa państwa).

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku bezpieczeństwo narodowe.

Uczelnia prowadzi stałą i aktywną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym adekwatnym do potrzeb wizytowanego kierunku. Do podmiotów ściśle współpracujących z Uczelnią należą zarówno jednostki mundurowe, instytucje jak i przedsiębiorstwa z szeroko pojętej branży bezpieczeństwa narodowego.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego współpracują z kadrami ocenianego kierunku również na rzecz studentów. Współpraca ta polega na: organizacji obowiązkowych praktyk studenckich. Porozumienia w tym zakresie podpisane są z 82 instytucjami, w tym z komendami policji, jednostkami wojskowymi, aresztami śledczymi, ministerstwami, służbami, inspekcjami i strażami odpowiedzialnymi za zapewnienie bezpieczeństwa narodowego, wydziałami bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego, urzędów miejskich, wojewódzkich i starostw powiatowych; organizacji wizyt studyjnych; organizacji konferencji branżowych, podczas których odbywają się spotkania studentów z praktykami związanymi z ocenianym kierunkiem; formułowaniu tematów prac dyplomowych pod potrzeby interesariuszy zewnętrznych; organizacji staży; organizacji otwartych debat i wykładów z udziałem przedstawicieli instytucji systemu bezpieczeństwa narodowego; organizacji cyklicznych imprez takich jak targi pracy.

Ponadto studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe biorą cyklicznie udział w kolejnych edycjach programu Legii Akademickiej. Edukacja wojskowa w ramach Legii Akademickiej obejmuje dwie części szkolenia: teoretyczną realizowaną przez uczelnię zgodnie z opracowanym przez Ministra Obrony Narodowej programem szkoleniowym oraz część praktyczną realizowaną w różnych jednostkach wojskowych w Polsce. Zarówno zajęcia teoretyczne, jak i praktyczne prowadzone są przez zawodowych żołnierzy, co gwarantuje wysoką wartość merytoryczną przekazywanej studentom wiedzy oraz możliwość zdobycia pierwszych stopni wojskowych.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami jest prowadzona systematycznie, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy, zapewnia udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć i weryfikacji efektów uczenia się (praktyki), wizyt studyjnych, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego

realizacji, osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Monitorowania tej współpracy dokonuje cyklicznie zespół dydaktyczny, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy oraz doskonalenia programu studiów. Przykładem może tu być stale rosnąca liczba interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Uczelnią, reprezentujących coraz większy przekrój instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego związanego z bezpieczeństwem narodowym, rosnąca lista instytucji przyjmujących studentów na obowiązkowe praktyki zawodowe.

Przeglądy współpracy z otoczeniem zewnętrznym prowadzone są na bieżąco także na poziomie Instytutu Bezpieczeństwa i Obronności (dyrektor Instytutu wraz z zastępcą ds. kształcenia).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla wizytowanego kierunku. Potwierdzono, iż współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy (organizacji praktyk, wizyt studyjnych, wspólnych konferencji, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć), adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe efektów uczenia się. Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (zespół dydaktyczny), w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia tworzy warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe, które są zgodne z koncepcją kształcenia. W ramach stopnia umiędzynarodowienia kształcenia wspierana jest mobilność studentów i nauczycieli akademickich. W okresie 2017-2020 w ramach programu Erasmus+ w wymianie zagranicznej uczestniczyło czterech studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe (National University of Public Service – Węgry). W tym samym okresie, w ramach tego programu, studia w Wydziale odbywało pięciu studentów zagranicznych (czterech z Bułgarii, jeden z Włoch). W wymianie międzynarodowej uczestniczy również kadra dydaktyczna Wydziału. Z kolei w latach 2017-2019 trzynastu nauczycieli akademickich wyjechało do różnych państw

w celu: uczestnictwa w programie Erasmus+, przeprowadzenia wykładów, prac badawczych, uczestnictwa w obradach międzynarodowych organizacji (WFEO, NATO), czy konferencjach międzynarodowych z wygłoszeniem referatów. Studenci i kadra akademicka głównie przy wsparciu sekcji ds. wymiany akademickiej, mają możliwość uczestniczenia w różnych formach wymiany z uczelniami zagranicznymi w oparciu o umowy bilateralne, które Uczelnia zawarła z innymi ośrodkami naukowymi z zagranicy. Lista ośrodków naukowych oraz przedsięwzięć organizowanych w ramach wymiany międzynarodowej jest publikowana na stronie internetowej Uczelni. Pracownicy Uczelni w sposób ciągły monitorują proces pobytu studentów w wymianie zagranicznej. W zakresie mobilności międzynarodowej zarówno studenci, jak również kadra akademicka otrzymują wsparcie administracyjne, merytoryczne, językowe oraz informacyjne ze strony Władz Uczelni, Działu Współpracy Międzynarodowej, Działu Promocji, samorządu studentów i doktorantów oraz poprzez upowszechnianie idei programu Erasmus+ na spotkaniach informacyjno-promocyjnych z potencjalnymi beneficjentami, jak też poprzez media społecznościowe i strony internetowe. Natomiast zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe zarówno na I, jak też na II stopniu zapewniono studentom osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego poprzez uwzględnienie w programie studiów zajęć prowadzonych w języku angielskim. Na I stopniu studiów, w semestrach I-IV, realizowane są zajęcia z języka angielskiego, zaś w trakcie studiów na II stopniu studenci realizują wybrane zajęcia w języku angielskim (np. Introduction to Geopolitics; NATO Structure, Policy and Strategy; Contemporary Civilization Threats; European Security Institutions).

Wymiana zagraniczna podlega systematycznym ocenom przez powołane do tego procesu osoby, przy udziale studentów. Ocena ta odbywa się raz w roku i jest realizowana do końca października. Zgodnie z przyjętym i obowiązującym w Uczelni procesem 9.4 Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w WAT za realizację tego procesu odpowiada prorektor ds. kształcenia WAT oraz dyrektor szkoły doktorskiej, wykonawcami są zaś kierownik Działu Organizacji Kształcenia oraz z-ca dyrektora szkoły doktorskiej. Wypracowane wnioski z procesu monitorowania umiędzynarodowienia stanowią podstawę do podjęcia działań doskonalących w tym zakresie w kolejnym roku akademickim.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Proces umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku jest realizowany w sposób pożądanym. Mobilność międzynarodowa kadry akademickiej i studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe utrzymuje się na umiarkowanym, ale dobrym poziomie. Kadra akademicka oraz studenci aktywnie uczestniczą w programie wymiany Erasmus+ wyjeżdżając do uczelni partnerskich w ramach obowiązujących umów międzynarodowych. Umowy bilateralne zawarte zostały nie tylko z partnerami z Unii Europejskiej, ale także z podmiotami spoza Europy. Uczelnia dba o przekaz informacji w tym zakresie głównie poprzez zamieszczanie stosownych informacji, które są na bieżąco aktualizowane na stronie internetowej Uczelni. W ramach wymiany międzynarodowej istnieją dobrze rozwinięte, zinstytucjonalizowane rozwiązania administracyjno-techniczne, jak również informacyjno-językowe umożliwiające zarówno kadrze naukowej, jak również studentom w pełni skorzystać z możliwości wyjazdu za granicę w celach związanych z procesem kształcenia międzynarodowego. Pobyt studentów w jednostkach partnerskich Uczelni podczas wymiany międzynarodowej jest monitorowany przez powołane do tego osoby na Uczelni, dzięki czemu los studentów przebywających poza granicami kraju jest na bieżąco śledzony. Na Uczelni obowiązują również stosowne rozwiązania umożliwiające nie tylko prawidłowy monitoring przebiegu wymiany międzynarodowej, jak również ich efektów. Studenci,

którzy wzięli udział w wymianie międzynarodowej zobowiązani są rozliczyć ten rodzaj ich aktywności, dzięki czemu otrzymują stosowne zaświadczenia o uczestnictwie w danym programie, a jednocześnie jest to rodzaj gromadzenia informacji, który służy udoskonalaniu procesu umiędzynarodowienia na Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

System wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, zawodowym, naukowym oraz w wejściu na rynek pracy jest odpowiednio zorganizowany. Uczelnia wspiera studentów na wielu płaszczyznach. Z perspektywy studenckiej, jednym z najistotniejszych elementów takiego wsparcia jest współpraca i bieżący kontakt z wykładowcami. Studenci mają swobodną możliwość konsultacji z wykładowcami podczas dyżurów oraz w przerwach między zajęciami. Dodatkowo, każdy rocznik posiada wskazanego opiekuna roku, który odpowiada za sprawny przepływ informacji między studentami a kadrą akademicką oraz wspierającą proces uczenia się. Rolą opiekuna jest również wspieranie studentów w rozwiązywaniu problemów formalnych oraz dotyczących studiów. Opiekun studiów organizuje spotkania dla studentów I roku, gdzie podawane są wszystkie niezbędne do studiowania informacje. Niejednokrotnie opiekunowie roku są jednak powoływani zbyt późno, przez co ich rola w pierwszych tygodniach roku akademickiego jest znacznie mniejsza i zmusza studentów do samodzielnego uzyskiwania informacji na temat studiów. Rekomenduje się powoływanie opiekunów roku z odpowiednim wyprzedzeniem, tak aby w pierwszych tygodniach roku akademickiego mogli już kontaktować się ze studentami.

Na kierunku działa dobrze rozwinięty ruch naukowy, stymulowany przez Władze Uczelni oraz Koło Naukowe Bezpieczeństwa WAT. Koło naukowe otrzymuje odpowiednie wsparcie ze strony uczelni dając studentom możliwość zaangażowania się naukowego oraz rozwój badawczy. Przy współpracy z uczelnią organizowane są wyjazdy na konferencje oraz udział studentów w publikacjach. Studenci otrzymują odpowiednie wsparcie ze strony opiekuna koła w kwestiach organizacyjnych oraz naukowych. Dodatkową formą wsparcia naukowego dla studentów niezrzeszonych w organizacjach studenckich lub kołach naukowych jest stypendium z funduszu własnego WAT. Za wsparcie studentów w zakresie rozwoju umiejętności miękkich oraz przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej na rynku pracy w głównej mierze odpowiada biuro karier WAT. W ofercie biura znajdują się między innymi wsparcie zawodowe, szkolenia z umiejętności miękkich, programy edukacyjne w zakresie przedsiębiorczości, oferty praktyk i staży.

Uczelnia umożliwia studentom podjęcie aktywności artystycznych, sportowych oraz integracyjnych. Organizowane są liczne wydarzenia, przede wszystkim sportowe i integracyjne. Studenci mają również możliwość rozwijania kompetencji społecznych poprzez udział w projektach charytatywnych. Możliwe jest również zaangażowanie się w działalność między innymi chóru WAT, licznych sekcji sportowych oraz klubu plastycznego. Liczne organizacje i instytucje wspierają studentów w rozwoju społecznym i artystyczno-sportowym. Ze względu na wysokie zróżnicowanie wśród możliwych aktywności, studenci mają swobodną możliwość ich wyboru.

Uczelnia posiada zorganizowany system wsparcia studentów wybitnych. Studenci wyróżniający się swoimi wynikami w nauce, po uzyskaniu zgody dziekana mają możliwość indywidualizacji i rozszerzenia programu studiów. W przypadku zgody studentowi wybiera również opiekuna naukowego, który nadaje kierunek dalszemu przebiegowi studiów, rozszerzając program o dodatkowe treści zgodne z zainteresowaniami studenta. Taki model indywidualizacji wspiera studenta w rozwoju pod opieką wykwalifikowanego wykładowcy. Studenci nie mogą jednak skrócić lub wydłużyć czasu trwania studiów.

Wsparcie w procesie uczenia się dostosowane jest do potrzeb różnych grup studentów. Studenci wychowujący dzieci mogą wnioskować o indywidualną organizację studiów. Studenci mogą również wnioskować o zapomogę w przypadku oczekiwania na dziecko. Istnieje również możliwość przyznania studentowi indywidualnej organizacji studiów ze względu na aktywność zawodową w czasie studiów, studia na różnych kierunkach, działalność na rzecz uczelni oraz ze względu na problemy zdrowotne.

Uczelnia przyznaje również stypendium dla studentów z niepełnosprawnościami. Warto zaznaczyć, że studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać ze zmian sposobu uczestnictwa w zajęciach oraz składania egzaminów. Należy wspomnieć o możliwości odsłuchiwania nagranych zajęć lub też zmiany formy egzaminu i zaliczenia. Takiego typu udogodnienia wyrównują szanse studentów z niepełnosprawnościami. Dodatkowym wsparciem dla studentów jest koordynator ds. osób niepełnosprawnych, który pełni dyżury telefoniczne i mailowe, służąc swoim wsparciem przy kwestiach formalnych dotyczących wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami.

Na uczelni funkcjonuje system składania skarg, zażaleń oraz wyrażania opinii. Studenci nie są jednak do końca świadomi w jaki sposób mogą zgłaszać swoje uwagi dotyczące Uczelni oraz kierunku. Wynika to z braku odpowiedniego obiegu informacji między studentami, a kadrą akademicką. W większości przypadków indywidualne wnioski przekazywane są do starosty, który reprezentuje studentów. Z otrzymanych przez zespół oceniający informacji wynika również, że sporadycznie dochodziło również do sytuacji, w których studenci zgłaszający skargę ponosili konsekwencje podczas zajęć, których skargi te dotyczyły. Przypadki takie są już jednak omawiane przez Władze Uczelni oraz samorząd studencki. Rekomenduje się przeprowadzenie działań mających na celu usprawnienie systemu skarg oraz wyeliminowanie możliwości ponoszenia konsekwencji za zgłoszenie uwag dotyczących wykładowców lub zajęć.

Uczelnia posiada nieformalne procedury dotyczące przeciwdziałania dyskryminacji, mobbingu oraz wszelkim formom przemocy. Podobnie jak w przypadku systemu składania skarg, nie jest on jednak powszechnie znany wśród studentów. Rekomenduje się podjęcie działań informacyjnych mających na celu upowszechnienie wiedzy na temat zachowań i procedur antydyskryminacyjnych oraz dotyczących przeciwdziałania wszelkim formom przemocy.

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie w zakresie przygotowania do kształcenia w formie hybrydowej lub zdalnej poprzez szkolenia dostępne dla studentów. Dostępne są poradniki oraz szkolenia dotyczące nauki zdalnej oraz hybrydowej dla wszystkich studentów.

Motywacja studentów do osiągania lepszych wyników jest osiągana poprzez stypendium rektora dla najlepszych studentów. Oprócz wysokich wyników w nauce premiowana jest działalność naukowa, społeczna, sportowa oraz artystyczna. Dodatkową formą motywacji jest stypendium z funduszu własnego WAT, który obok ustawowego stypendium rektora, zachęca do osiągania dobrych wyników w nauce i udziału w ruchu naukowym.

Kadra wspierająca proces uczenia się jest odpowiednio przygotowana do potrzeb studentów i oferuje swoje wsparcie w odpowiednich godzinach. Studenci mogą uzyskać pomoc ze strony pracowników administracyjnych jak i wszystkich jednostek oraz pełnomocników wspierających proces uczenia się. Na podstawie opinii przedstawionych podczas spotkania z zespołem oceniającym należy jednak zauważyć zmniejszenie wsparcia udzielanego przez studentów ze strony dziekanatu po przeniesieniu kierunku na obecny Wydział. Informacje przekazywane przez pracowników wspierających proces uczenia się są czasem niepełne lub nie do końca prawidłowe, czego efektem jest problem przy rozwiązywaniu problemów studenckich. Rekomenduje się ewaluację działań dziekanatu w celu zidentyfikowania i usunięcia problemu dotyczącego wsparcia studentów w procesie uczenia się. Na stronie internetowej dostępne są odpowiednie dane kontaktowe oraz godziny przyjmowania studentów w przypadku stacjonarnych godzin pracy lub dyżurów. Wsparcie ze strony pracowników biblioteki jest wszechstronne i odpowiednio zorganizowane. Zauważyć jednak można braki w literaturze przedmiotowej. Niektóre książki wymagane na zajęciach dla całego roku dostępne są w pojedynczych kopiach.

Na kierunku bezpieczeństwo narodowe WAT działa ogólnouczelniany samorząd studencki, który odpowiedzialny jest za reprezentowanie wszystkich studentów. Zapewnione jest odpowiednie wsparcie materialne oraz organizacyjne struktur samorządu. Dzięki dobrej współpracy z Władzami Uczelni samorząd ma możliwość działania na wielu płaszczyznach oraz reprezentowania studentów w przypadku problemów oraz sporów.

Udział studentów w ocenie udzielanego im wsparcia zapewniony jest poprzez studencką ankietę ewaluacyjną dostępną przez portal USOS. Studenci mają możliwość oceny zajęć oraz wykładowcy pod koniec każdego semestru oraz roku akademickiego. Na kierunku nie jest jednak prowadzona ankietyzacja innych elementów wsparcia studentów. Ponadto, studenci nie są w żaden sposób motywowani do oceny zajęć i wsparcia studenckiego. Istniejącym elementem przeglądu systemu wsparcia jest samorząd studencki, którego przedstawiciele podejmują działania ewaluacyjne i zgłaszają je do Władz Wydziału oraz Uczelni. Przez brak odpowiedniego procesu informacyjnego, studenci nie są również przekonani do anonimowości procesu ewaluacji. Rekomenduje się wprowadzenie kompleksowego systemu ewaluacji wsparcia studentów w procesie uczenia się oraz podjęcie działań informacyjnych dotyczących anonimowej ankietyzacji w systemie USOS.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności naukowej oraz zawodowej, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Uczelnia posiada nieuporządkowane procedury antymobbingowe oraz system skarg, wynikający z braku przepływu informacji na linii studenci-uczelnia. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą przedstawiciele samorządu studenckiego, jednak nie funkcjonuje powszechna ankiet studencka w tym zakresie.

Na pozytywną ocenę spełniania kryterium nie mają wpływu nieprzenoszące się w sposób istotny na jakość kształcenia uchybienia wskazane w analizie stanu faktycznego, odnośnie do których zostały sformułowane rekomendacje.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o prowadzonych studiach na kierunku bezpieczeństwo narodowe jest dostępna na stronie Uczelni bez ograniczeń związanych z używanym sprzętem, czasem oraz oprogramowaniem. Dodatkowo informacja o studiach propagowana jest przy użyciu konwencjonalnych metod, takich jak: broszury, ulotki, spotkania w ramach targów edukacyjnych, jak i mediów społecznościowych oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Zawartość strony internetowej Uczelni jest przystosowana dla osób z niepełnosprawnościami związanymi z ograniczeniami związanymi z widzeniem. Całość treści prezentowanych na stronie internetowej Uczelni można edytować zwiększając czcionkę oraz jaskrawość wyświetlanych treści. Zawartość strony internetowej Uczelni dostępna jest w języku polskim i angielskim co umożliwia zapoznanie się z informacjami także osobom, które nie znają języka polskiego.

Na stronie Uczelni w zakładce *Kandydat* znajdują się informatory dla kandydatów na studia. Oddzielnie dla kandydatów na studia wojskowe, oddzielnie dla kandydatów na studia cywilne. W zakładce tej można znaleźć wszystkie potrzebne do przyjęcia na studia informacje, w tym wszystkie informacje dotyczące rekrutacji, wymagane dokumenty i etapy postępowania rekrutacyjnego wraz z terminami. W tej zakładce znajdują się także podstawowe informacje o poszczególnych kierunkach studiów. Opis kierunku bezpieczeństwo narodowe zawiera cele kształcenia, podstawowe informacje o programie studiów, jego specjalnościach i możliwości zatrudnienia absolwentów. W zakładce *Student* znajdują się informacje o rozkładach zajęć, opłatach, ogłoszenia dla studentów, podstawowe przepisy prawa, a także opisane są możliwości wsparcia dla studentów. Program studiów z opisem efektów uczenia się, sposobem ich weryfikacji, opisem poszczególnych zajęć oraz opisem sposobu przeprowadzenia egzaminu dyplomowego znajduje się w BIPie Uczelni. W zakładce *Student* można znaleźć podstawowe informacje o systemie wsparcia dla studentów, możliwości zakwaterowania w domu studenta, podstawowe regulaminy, rozkłady zajęć i komunikaty przeznaczone dla studentów.

Uczelnia prowadzi monitorowanie aktualności i rzetelności treści i ich kompleksowości związanych z informacjami o studiach. Na stronach Uczelni można odnaleźć także w zakładce *Biuro Karier* informacje i oczekiwania przyszłych pracodawców w zakresie: organizowania targów pracy, warsztatów, szkoleń oraz spotkań z firmami, współpracy z pracodawcami oraz instytucjami i organizacjami działającymi na rynku i dla rynku pracy, możliwości nawiązania kontaktów z pracodawcami oraz pozyskiwanie ofert pracy oraz praktyk i staży. Uczelnia wyznaczyła osobę odpowiedzialną za treści umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z Ustawą z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej. Natomiast za treści umieszczane na stronie internetowej Wydziału Bezpieczeństwa, Logistyki i Zarządzania, a dotyczące: harmonogramu roku akademickiego, harmonogramu zjazdów, rozkładu zajęć, siatki godzin, planów sesji, planów

konsultacji, praktyk, opiekunów roku, dyplomowania, wybranych aktów prawnych Uczelni, wybranych aktów prawnych WAT, dyżurów dziekanatu, druków, odpowiadają pracownicy dziekanatu Wydziału Bezpieczeństwa, Logistyki i Zarządzania. Nad bezpieczeństwem umieszczanych treści oraz zapobieganiu atakom na treści z zewnątrz odpowiadają służby informatyczne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacje o studiach dostępne są na stronach www Uczelni. Dostęp do tych treści nie jest ograniczony miejscem, czasem oraz używanym przez odbiorców sprzętem. Dodatkowo informacje dostępne są dla osób z niepełnosprawnościami oraz dla osób nieznających języka polskiego. Dane dotyczące rekrutacji na studia są kompletne i zrozumiałe. Informacje dotyczące programu studiów, kompetencji oczekiwanych od kandydatów, systemu weryfikacji efektów uczenia się są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Dostęp do wszystkich zasobów jest intuicyjny i nie jest ograniczony posiadaniem specjalistycznego oprogramowania, czasem lub miejscem. Monitorowanie zawartości treści stron internetowych odbywa się na kilku płaszczyznach. Za zawartość merytoryczną odpowiadają władze dziekańskie i wyznaczeni pracownicy Wydziału oraz Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Jakość kształcenia w Wojskowej Akademii Technicznej została uregulowana uchwałą senatu, zaś jej doszczegółowienie następuje w drodze zarządzeń rektora WAT. Przyjęty w Uczelni system jakości kształcenia oparty jest na hierarchicznej strukturze obejmującej Uczelnię i jej wydziały. W Uczelni w sposób prawidłowy określone zostały zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad jakością kształcenia, sprawują powołane do tego stosowne gremia. Pośród nich są Władze Wydziału, wydziałowa rada ds. kształcenia, pełnomocnik dziekana ds. jakości kształcenia, dyrektorzy instytutów, kierownicy zakładów, koordynatorzy zajęć. W pracach tych uczestniczą także przedstawiciele studentów oraz doktorantów. W Uczelni obowiązują regulacje określające proces dydaktyczny, który stanowi integralną część systemu zapewnienia jakości kształcenia. Bieżące monitorowanie, okresowy przegląd programu studiów, weryfikacja efektów uczenia się są realizowane w Uczelni w ramach ustalonych wewnętrznie procesów, adekwatnie do obowiązującego zarządzenia rektora WAT. Jakość kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe podlega ocenom zewnętrznych podmiotów w postaci działającej przy Wydziale Radzie Interesariuszy, w ramach której funkcjonuje odpowiedni zespół składający się z doświadczonych osób, zawodowo związanych z szeroko pojętym bezpieczeństwem. Władze Uczelni angażują także studentów w proces zapewnienia jakości kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe zarówno poprzez głos przedstawicieli samorządu studenckiego, jak również indywidualne sugestie przekazywane w tym zakresie m.in. do koordynatorów poszczególnych zajęć, jak też podczas otwartych spotkań z dziekanem i prodziekanami Wydziału.

Jakość kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom, z udziałem członków Rady Interesariuszy. Polityka jakości kształcenia w Uczelni kształtowana jest w ramach obowiązujących procedur wprowadzanych głównie w drodze zarządzeń rektora WAT, które są publicznie dostępne. Wnioski z tych ocen, z uwzględnieniem opinii członków Rady Interesariuszy są wykorzystywane w kierunku doskonalenia obowiązujących w tym zakresie rozwiązań. Uczelnia uwzględniła zalecenia sformułowane w ramach uprzednio przeprowadzanej wizytacji PKA korygując w pożądanym kierunku wewnętrzne akty normatywne obowiązujące na Uczelni i dotyczące programu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia przedstawiła pełną dokumentację potwierdzającą funkcjonowanie w sposób formalny i faktyczny zasad projektowania, zatwierdzania i modyfikacji programu studiów. Na podstawie przedstawionych dokumentów należy stwierdzić, że przy Uczelni nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem bezpieczeństwo narodowe sprawują odpowiednie gremia zespołowe i szczególnie wyznaczone osoby. Wewnętrzne akty normatywne określają politykę jakości kształcenia na Uczelni w sposób spójny. Uczelnia stosuje się do zaleceń, ponieważ uwzględniono zalecenia sformułowane w ramach uprzedniej wizytacji PKA.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie (Kryterium 1 i 2)

Zaleca się wskazanie w uchwale Senatu WAT pozostałych obszarów, dziedzin i dyscyplin, na których oparto efekty kształcenia. Są to: obszar nauk społecznych (dziedzina nauk społecznych z dyscyplinami: nauki o bezpieczeństwie, nauki o obronności, nauki o polityce, psychologia i socjologia; dziedzina nauki ekonomiczne z dyscypliną ekonomia; dziedzina nauki prawne z dyscypliną prawo), obszar nauk humanistycznych (dziedzina nauk humanistycznych z dyscyplinami: historia, filozofia, nauki o zarządzaniu), obszar nauk technicznych (dziedzina nauki techniczne z dyscypliną informatyka) oraz obszar nauk ścisłych (dziedzina nauki matematyczne z dyscypliną matematyka).

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Uczelnia, zgodnie z zaleceniem po poprzedniej wizytacji, dokonała przyporządkowania efektów uczenia się do odpowiednich dziedzin i dyscyplin naukowych. Kwestia ta unormowana została w Uchwale senatu WAT nr 17/WAT/2019 oraz Uchwale senatu WAT nr 37/WAT/2019. Aktualny stan odzwierciedlony został w programach studiów. Obecnie kluczowe treści zawarte w programie studiów koncentrują się na dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie (dyscyplina wiodąca - 90%) oraz dyscyplinie nauki o polityce i administracji (10%). Zalecenie zawarte w raporcie z poprzedniej wizytacji PKA, dotyczące podjęcia działań w zakresie wskazania w uchwale senatu WAT dziedzin i dyscyplin, na których oparto efekty uczenia się zostało wykonane poprawnie.

Zalecenie (Kryterium 2 i 10)

Zaleca się poprawę koherencji dokumentacji w zakresie kart przedmiotów w części dotyczącej bilansowania wysiłków studentów; zaleca się, aby organy odpowiadające za nadzór nad jakością kształcenia ponownie zweryfikowały wszystkie karty przedmiotu, aby wyeliminować jakiegokolwiek błędy i niekonsekwencje związane z naliczaniem punktów ECTS.

Zaleca się, aby organy odpowiadające za nadzór nad jakością kształcenia ponownie zweryfikowały wszystkie karty przedmiotu, aby wyeliminować jakiegokolwiek błędy i niekonsekwencje związane z naliczaniem punktów ECTS.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

W zakresie poprawy koherencji dokumentacji w zakresie kart przedmiotów w części dotyczącej bilansowania wysiłków studentów, Uczelnia podjęła działania zapobiegawcze. Wymienić tu należy, w przypadku elektronicznego wypełniania kart, rozszerzenie wzoru karty w elektronicznym dziekanacie o pozycje związane z bilansem punktów ECTS. Od roku akademickiego 2019/2020 roku po przyporządkowaniu kierunku bezpieczeństwo narodowe, karty informacyjne przedmiotu, zawierające również bilans punktów ECTS, wypełniane są poza systemem elektronicznego dziekanatu, zgodnie z wzorem obowiązującym w Uczelni. Po analizie dokumentacji należy stwierdzić, że zalecenie zawarte w raporcie z poprzedniej wizytacji PKA, a dotyczące podjęcia działań w zakresie poprawy koherencji dokumentacji w zakresie kart przedmiotów w części dotyczącej bilansowania wysiłków studentów, zostało wykonane poprawnie i obecnie sytuacja związana z możliwością błędnego naliczania punktów ECTS nie występuje.

Aktem wewnętrznym Uczelni, zarządzeniem rektora WAT, ustalono m.in. wytyczne do opracowania programów studiów w tym: opis zakładanych efektów uczenia się i kartę informacyjną przedmiotu korygując niedomagania związane z naliczaniem punktów ECTS.

Korygując niedomagania dotyczące wiedzy wśród studentów o efektach badań ankietowych w proces ankietyzacji włączono przedstawicieli studentów i doktorantów, którzy pozostają w stałym kontakcie z pozostałymi studentami kierunku bezpieczeństwo narodowe. Działania podjęte przez Uczelnię wynikające z zaleceń sformułowanych podczas uprzednio przeprowadzonej wizytacji PKA należy ocenić pozytywnie.

Zalecenie (Kryterium 4)

Zaleca się monitorowanie struktury wiekowej i kwalifikacji naukowych kadry prowadzącej zajęcia na kierunku „bezpieczeństwo narodowe”, w celu uniknięcia potencjalnego zagrożenia, jakim może być pojawienie się tzw. luki pokoleniowej.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

W zakresie uniknięcia luki pokoleniowej Uczelnia podjęła szereg działań zapobiegawczych. Wymienić tu należy otwarcie szkoły doktorskiej i umożliwienie absolwentom kierunku dalsze kształcenie się i zdobycie stopnia naukowego. Z tej ścieżki od czasu wizytacji w roku 2015 skorzystało dwóch absolwentów kierunku bezpieczeństwo narodowe, którzy zostali przyjęci na stanowiska asystentów, rozpoczęli studia III stopnia, uzyskali stopień naukowy i aktualnie zatrudnieni są na stanowiskach adiunktów, a jeden z nich objął funkcję kierowniczą. Druga aktywność to uzyskiwanie kolejnych stopni

naukowych. W tym zakresie Uczelnia, ale także nauczyciele prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów zanotowała znaczące zwiększenie liczny samodzielnych pracowników nauki. Uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego i dwóch tytułów profesorskich potwierdza tą aktywność wśród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów. Kolejna aktywność związana była z ogłoszeniami i konkursowym zatrudnianiem na stanowiska dydaktyczne, tylko w ostatnim okresie przyjęto w wyniku konkursu dwóch doktorów. Zalecenie zawarte w poprzedniej wizytacji PKA, a dotyczące podjęcia działań w zakresie uniknięcia luki pokoleniowej, zostało wykonane i obecnie nie ma takiego zagrożenia.

Zalecenie (Kryterium 5)

Zaleca się dalsze działania nakierowane na zapewnienie jak najszerszej dostępności pozycji literatury wskazanych na kartach przedmiotów, w bibliotece WAT.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

W ramach działań naprawczych rozwinięta została dostępność pozycji literaturowej wskazanej w karach przemytów oraz bibliotece Uczelni. W ramach biblioteki udostępniono studentom zarówno w dostępie tradycyjnym, jak i elektronicznym publikatory związane z kierunkiem bezpieczeństwo narodowe, które dedykowane są w kartach przedmiotów, jak m.in. *Kronika Wojska Polskiego, Obronność: Zeszyty Naukowe Wydziału Zarządzania i Dowodzenia Akademii Sztuki Wojennej, Ochrona i Bezpieczeństwo Obiektów i Biznesu, Problemy Techniki Uzbrojenia, Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Przegląd Historyczno-Wojskowy, Przegląd Komunalny: gospodarka komunalna i ochrona środowiska, Przegląd Nauk o Obronności, Przegląd Sił Zbrojnych, Przegląd Teleinformatyczny, Raport – Wojsko, Technika, Obronność, Security and Defence Quarterly, Studia Bezpieczeństwa Narodowego, Studia i Materiały Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, Wojskowy Przegląd Prawniczy, Zeszyty Naukowe Akademii Marynarki Wojennej, Zeszyty Naukowe Akademii Sztuki Wojennej, Zeszyty Naukowe SGSP.* Działania podjęte przez Uczelnię wynikające z zaleceń sformułowanych podczas uprzednio przeprowadzonej wizytacji PKA należy ocenić pozytywnie.

Zalecenie (Kryterium 7)

Poprawę organizacji wyjazdów studentów na stypendia zagraniczne, aktualizację i poszerzenie oferty studenckiej wymiany międzynarodowej.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Uczelnia stworzyła warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe zarówno tworząc głównie rozwiązania w formie wsparcia zarówno administracyjnego, jak również promocyjnego. W latach 2017-2020 w ramach programu Erasmus+ w wymianie zagranicznej uczestniczyło czterech studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe (National University of Public Service – Węgry), a w tym samym okresie, w ramach tego programu, studia w Wydziale odbywało pięciu studentów zagranicznych (czterech Bułgaria, jeden Włochy). W związku z zawarciem przez Uczelnię z innymi ośrodkami naukowymi licznych umów bilateralnych oferta studenckiej wymiany międzynarodowej została w pożądanym sposób zaktualizowana i poszerzona, toteż pozytywnie można ocenić skuteczność wprowadzonych rozwiązań dla procesu wymiany międzynarodowej.

Zalecenie (Kryterium 10)

Można zalecić lepsze upowszechnienie wiedzy wśród studentów Wydziału Cybernetyki o efektach badań ankietowych.

Rekomenduje się także modernizację systemu przekazywania studentom informacji zwrotnej z badań ankietowych, dzięki czemu możliwe będzie zwiększenie udziału studentów w tych badaniach.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Aktem wewnętrznym Uczelni - zarządzeniem rektora WAT ustalono m.in. wytyczne do opracowania programów studiów w tym: opis zakładanych efektów uczenia się i kartę informacyjną przedmiotu. Z kolei nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad jakością kształcenia, sprawują Władze Uczelni, wydziałowa rada ds. kształcenia, pełnomocnik dziekana ds. jakości kształcenia, dyrektorzy instytutów, kierownicy zakładów, koordynatorzy zajęć. W pracach nad dokumentami określającymi program studiów uczestniczą również przedstawiciele studentów i doktorantów. Podjęte przez Uczelnie działania zapobiegawcze należy ocenić pozytywnie.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczony na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

